СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.25 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.25

РІК CV ПАРСИППАНІ, Н. Дж., П'ЯТНИЦЯ, 21-го СЕРПНЯ 1998 ЧИСЛО 8 VOL. CV PARSIPPANY, N.J., AUGUST 21, 1998 No. 8

НЕЗАЛЕЖНІЙ УКРАЇНІ — 7 РОКІВ

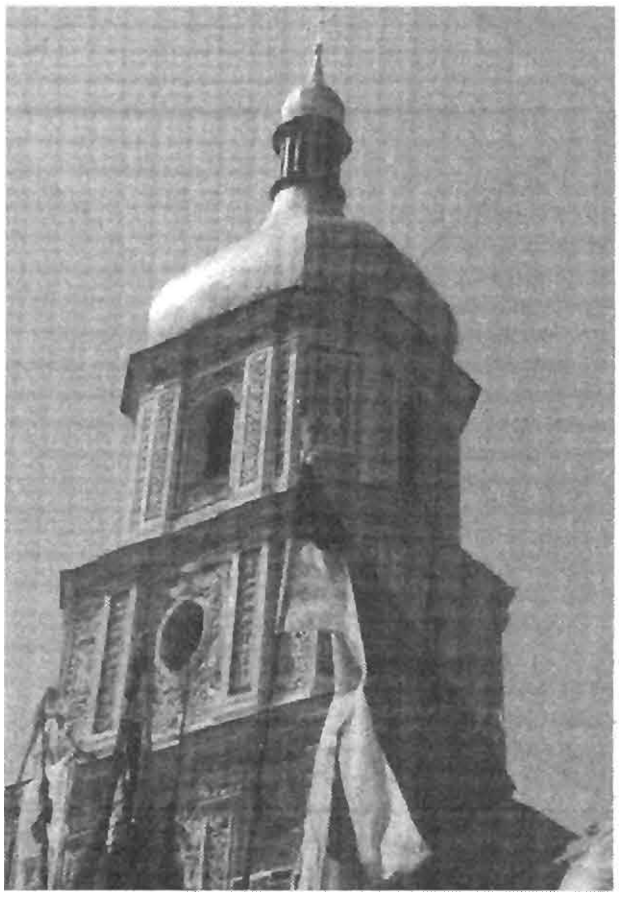
НБУ рятує гривню після знецінення рубля

КИЇВ. — Намагаючись захистити гривню після падіння рубля в сусідній Росії, Національний Банк України підвищив 18-го серпня ломбардову ставку з 82 до 92 відсотків. НБУ також заявив, що його монетарна політика залежатиме в майбутньому від ситуації на фінансовому ринку Росії.

День перед тим, реагуючи на 30-відсоткову девальвацію рубля, НБУ зупинив на шість годин торгівлю валютою і дозволив гривні знецінитися майже на три відсотки. Однак гривня все ще залишається у валютному коридорі, визначеному на цей рік. 18-го серпня курс гривні становив 2.1855 до одного доляра, 14-го серпня він був 2.1435.

Виглядає, що Україна, яка має найтісніші з усіх навколишніх країн економічні зв'язки з Москвою, найбільше потерпає від фінансових негараздів в Росії. Вплив девальвації рубля на валюти інших країн був значно меншим.

Голова НБУ Віктор Ющенко заявив, що Україна відповідно реаґуватиме на ситуацію в Росії. За його словами, Київ виконає всі свої внутрішні і зовнішні боргові зобов'язання вчасно. Єдиним дестабілізуючим фактором, сказав він, є стан торгівлі з Москвою. Минулого року у цій торгівлі Україна мала понад 4 блн. дол. дефіциту.

Українці домоглися першої перемоги у справі проти Сі-Бі-Ес

ВАШІНҐТОН. — Тут у вівторок, 11-го серпня, Федеральний апеляційний суд ствердив, що Федеральна комісія зв'язку (Еф-Сі-Сі) не дала достатнього вияснення, чому вона не призначила переслухання в справі передачі телевізійної мережі Сі-Бі-Ес „60 хвилин" про Україну.

На цій підставі суд наказав Еф-Сі-Сі розглянути та перевірити, чи програма „60 хвилин" вищезгаданої телевізійної мережі навмисне подала викривлену розповідь про антисемітизм в Україні. У відповідь на рішення суду комісія має знову перевірити твердження Олександра Серафина, що у 1994 році частина програми „60 хвилин" формувала неправдиве, спотворене уявлення про сучасну Україну.

О. Серафин, американець українського походження, представив Еф-Сі-Сі докази, що телевізійна передача під назвою „Потворне обличчя волі", навмисно безпідставно трактувала, Україну як антисимітську країну. Одначе Еф-Сі-Сі відкинуло прохання О. Се-

(Закінчення на стор. 17)

У переддень Собору УГКЦ

Будьмо гідними знаряддями Божого Провидіння Преосвященні Владики!

У смиренній радості і добрій надії звертаю ці мої слова до преосвящених владик, всечесніших отців, преподобних братів і сестер в монашестві, дорогих Христу вірних мирян!

В неділю, 23-го серпня, починається Собор нашої Української Греко-Католицької Церкви, а за тиждень відкриється Синод наших єпископів, який триватиме аж до 10-го вересня. Це дві дуже важливі події у житті нашої Церкви.

Собор і Синод — це звичайно зібрання, на яких розглядаються найважливіші справи нашого церковного буття. І одне, і друге вимагало довшого підготування, і під час засідань буде зроблено багато праці. Делегати Собору, представники всіх наших єпархій та екзархій, владики, духовенство та мирянство будуть займатися важливою тематикою участи мирян у житті Церкви, старатимуться оформити висліди своїх занять у конкретні пропозиції для розгляду та вірішення Синодом. Синод, у свою чергу, буде застановлятися над тими пропозиціями, а головно — над місцем нашої Помісної Церкви у спільноті Вселенської Церкви, як сестри у великій родині інших помісних Церков. Отже, теми важливі і вартісні для нашого церковного життя.

Було б, одначе, помилкою думати, що успіх таких важливих у житті Церкви подій залежить виключно від людських знання та мудрості. Радше навпаки, вся людська здібність має бути на послугах Божої Мудрости. Іншими словами, успіх Собору і Синоду залежить від того, наскільки всі учасники будуть гідним знаряддям Божого Провидіння. А це вже залежить від цілої церковної спільноти. Бо увійти в живий зв'язок з Божою силою ми можемо тільки через молитву. Тому й це наше звернення до всіх членів нашої Української Греко-Католицької Церкви, де б вони не жили, в Україні чи на поселеннях. Закликаємо до щирої молитви усіх за успіх Собору й Синоду. Моліться спільно чи поодиноко, моліться літургічно чи приватно, але моліться, бо це — єдина остаточна запорука успіху і під час нарад, і опісля, при втіленні в життя пропозицій та рішень.

Благословення Господнє на Вас!

† **Мирослав Іван Кардинал Любачівський**
Отець і Глава Української Греко-Католицької Церкви

Дано у Львові
при Соборі св. Юра
дня 11 серпня Р. Б. 1998

Оселя УНСоюзу відзначить сьому річницю Незалежности України

СОЮЗІВКА (Г. Колесса). — Під час вікенду 22-23-го серпня мистецькі події оселі УНС будуть присвячені відзначенню сьомої річниці Незалежности України. У суботу, 22-го серпня, в залі „Веселка" відбудеться концерт з участю учасників танцювальних курсів під керівництвом Роми Прийми-Богачевської; початок о год. 8:30 вечора. Після концерту, о год. 10-ій вечора, розпочнеться забава; гратиме оркестра „Буря" з Канади.

В приміщенні бібліотеки проходитиме виставка-продаж картин Едварда Козака (ЕКА) та його синів Юрія та Яреми. Керівник концертових програм Союзівки — Аня Дидик-Петренко, координатор виставок — Соня Семанишин.

У справі резервації кімнат та за іншими інформаціями слід звертатися до канцелярії, тел. (914) 626-5641, факс (914) 626-4638. Члени УНСоюзу мають право на 10-відсоткову знижку загальної оплати за перебування на Союзівці.

Помер Олег Лисяк

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. — Тут у своєму домі, в ранніх годинах 18-го серпня, помер на 86-му році життя, відомий журналіст і письменник, довголітній співробітник „Свободи", і „Америки" та інших газет, Олег Лисяк.

Родом він зі Львова, був добровольцем І-ої Дивізії УНА, служив пресовим репортером Дивізії, а відтак редактором журналу „Вісті Братства кол. вояків І УД" (1950-1952 рр.) у Мюнхені. Був редактором збірника „Броди", написав ряд повістей, з яких найбільш відомі „За стрілецький звичай" і „Люди такі, як ми", був також автором музичних комедій.

З 1953 року жив у Філядельфії з дружиною Марією, що була членом театру „Веселий Львів", „Театру у п'ятницю", а відтак Українського Театру у Філядельфії.

Ще минулого року появилася збірка О. Лисяка п. н. „Відламки. Шибки у вікні", видана видавництвом „Вісті Комбатанта". Ґрунтовну рецензію на цей твір надрукувала „Свобода", до якої покійний довгими роками постійно дописував на різні теми.

Похорон відбудеться в суботу, 22-го серпня, о год. 9:00 ранку в церкві св. Арх. Михаїла в Дженкінтавн, Па., а відтак на цвинтарі св. Марії на Факс Чейсі, Па.

В УКРАЇНІ

Розбився український літак

КИЇВ. — 11-го серпня в Анґолі розбився український літак Ан-12. Один пілот загинув і шестеро з семи пасажирів поранено. Згідно з Міністерством Надзвичайних Ситуацій, двомоторний невеликий літак належав анґольській компанії „Алада". Місяць тому розбилося два інші українські літаки — транспортові Іл-76. Один з них упав у Перську затоку біля узбережжя Об'єднаних Арабських Еміратів, а другий — поблизу столиці Еритреї Асмари. В грудні минулого року в Греції зазнав катастрофи український пасажирський літак, в результаті чого загинуло 70 осіб.

Обговорили питання про жертви нацизму

КИЇВ. — Тут 10-го серпня заступник міністра закордонних справ України Анатолій Орел прийняв групу керівників громадських об'єднань жертв нацизму. Під час розмови ішлося про становище колишніх жертв нацизму - громадян України, контакти з відповідними організаціями за кордоном. Було підкреслено, що домовленості 1993 року між Німеччиною з одного боку та Україною, Білоруссю і Росією з іншого не врахували всіх факторів, пов'язаних з компенсаціями жертвам нацизму. Керівники об'єднань звернулися до МЗС України з проханням включити це питання як першочергове при переговорах з керівництвом ФРН. Анатолій Орел в свою чергу поінформував про практичні кроки, яких вживає Міністерство Закордонних Справ України для вирішення питання справедливих компенсацій громадянам України - жертвам нацизму.

Готується новий закон щодо фльоти

КИЇВ. — Президент України Леонід Кучма вніс на розгляд Верховної Ради проєкт закону про ратифікацію угоди між Україною і Російською Федерацією, підписаної главами урядів двох держав у Києві 28-го травня 1997 року. У цьому документі йдеться про статус та умови перебування Чорноморської фльоти Росії на території України, а також про поділ Чорноморської фльоти і взаємні розрахунки, пов'язані з таким поділом та перебуванням Чорноморської фльоти Росії на території України.

"АН-70" на "Фанборо-98" не буде

КИЇВ. — Військово-транспортний літак спільного українсько-російського виробництва "АН-70" не братиме участи в міжнародному авіякосмічному сальоні "Фанборо-98", що відбудеться у передмісті столиці Великобританії з 7-го по 13-те вересня. Основна причина вісутности "АН-70" у Фанборо, як повідомило Українське радіо, пов'язана не стільки зі складним фінансовим становищем авіяційного науково-технічного комплексу імені Антонова, скільки з рішенням української і російської сторін проєкту прискорити політні випробування літака, що існує покищо в єдиному примірникові.

Л. Кучма зустрівся з конґресменами

КРИМ. — Перебуваючи на відпочинку у Криму, Президент України Леонід Кучма 11-го серпня прийняв делеґацію Конґресу ЗСА на чолі з головою комітету з питань транспорту та інфраструктури Палати представників Бадо Шутером. На прохання гостей Леонід Кучма розповів про соціяльно-економічну ситуацію в Україні і наголосив на своїй рішучості у продовженні економічних реформ та демократизації суспільства. Президент відзначив конструктивізм, який останнім часом спостерігається у стосунках між законодавчою та виконавчою гілками влади. Леонід Кучма високо оцінив відносини стратегічного партнерства між Україною і ЗСА. Він наголосив на важливості розширення міжнародної допомоги Україні, в тому числі з боку З'єднаних Стейтів. Члени американської делегації висловили підтримку економічній політиці українського Президента, а також розуміння необхідности залучення ресурсів Міжнародного валютного фонду для успішного просування реформ в Україні. Під час розмови сторони також обговорили питання інвестиційного клімату, розвитку торговельно-економічних відносин. У цьому зв'язку Л. Кучма звернувся до американських конгресменів з проханням прискорити ратифікацію двосторонньої конвенції про запобігання подвійного оподаткування.

Величезні борги вчителям

КИЇВ. — Кабінет Міністрів України надіслав 5 мільйонів гривень до Тернопільської, Закарпатської, Миколаївської, Хмельницької та Кіровоградської областей для виплати заборгованностей із зарплатні вчителям загальноосвітніх шкіл. Раніше заступник міністра освіти В.Томашенко повідомив, що заборгованність з виплати зарплатні вчителям шкіл, за даними на 10-те серпня, складає біля 440 млн. грн.; вакаційні педагогам за липень виплачені тільки в п'яти областях, а за липень-серпень - лише в Києві.

Заява МЗС України щодо подій в Кенії і Танзанії

КИЇВ. — "Усвідомлюючи загрозу, яку несе в собі тероризм, Україна закликає світове співтовариство об'єднати та активізувати зусилля у боротьбі з ним і висловлює готовність до всілякої взаємодії і співпраці у подоланні цього зла", - говориться у заяві Міністерства Закордонних Справ України з приводу терористичних вибухів біля будинків амбасад ЗСА в Кенії і Танзанії, в результаті яких 7-го серпня загинули понад 200 осіб і велика кількість були поранені. Українське МЗС наголошує, що "терористичні акції, тим більше проти дипломатичних представництв інших країн, є недопустимими і не можуть мати жодних виправдань. Усі причетні до загибелі та страждань невинних людей мають бути суворо покарані".

Відбудуться зміни в оподаткуванні

КИЇВ. — На пресконференції у Кабінеті Міністрів 13-го серпня тлумачилося указ Президента України "Про деякі зміни в оподаткуванні". Щодо змісту указу, підписаного 7-го серпня, заступник міністра економіки Михайло Чечетов, зокрема, сказав, що цим документом до певної міри зменшується податковий тиск, що, в свою чергу, дасть можливість знизити собівартість продукції, підвищити її конкурентноздатність та заохотити виробництво. Однак, за словами Чечетова, зменшення податкового тиску спочатку призведе до зменшення фінансових відрахувань до бюджету, проте з часом гроші до бюджету надходитимуть у більшому обсязі. Крім того, цим указом передбачено за рахунок зниження податків до бюджету, в якості компенсації, розширити сферу оподаткування за рахунок зменшення пільг для тих суб'єктів господарювання, які раніше податки не сплачували. Згідно з указом, від 1-го січня 1999 року призупиняється збирання коштів до Чорнобильського фонду, оскільки фінансування витрат, пов'язаних з ліквідацією наслідків аварії на ЧАЕС, здійснюватиметься за рахунок державного бюджету. Зменшується також до 4.5 відсотка збір на обов'язкове соціяльне страхування.

Створено комісію з проблем споживчого ринку

КИЇВ. — Для прийняття оперативних рішень та своєчасного реаґування на ринкові процеси постановою Уряду створено державну міжвідомчу комісію з проблем споживчого ринку. Її очолює міністер зовнішніх економічних зв'язків і торгівлі Сергій Осика.

Залишилися без електроенерґії

ЧЕРКАСИ. — В наслідок шквальних вітрів і дощів на Черкащині виведено з ладу понад 70 ліній електропередач і майже 1200 трасформаторових постів. Без електроенергії і зв'язку залишилися 196 населених пунктів. Грозові блискавки заподіяли 6 пожеж у приватному секторі. Проводяться роботи з ліквідації наслідків стихії, уточнюються матеріяльні втрати. Загалом у кількох областях України без електропостачання залишилися 350 населених пунктів. Причиною відключень електроенергії фахівці Гідрометеорологічного центру України вважають незадовільний стан електричних мереж.

Створено новий прилад

МИКОЛАЇВ. — Майже 10 блн. кіловат-годин електроенергії дозволить щороку заощаджувати в Україні прилад, який розробили, випробували, а тепер впроваджують у виробництво на Миколаївському підприємстві "Нікont". До кінця року плянується виробити першу партію такого обладнання. За інформацією українського радіо, підприємство було підтримане Міністерством Промислової Політики та Державним комітетом з енерґетичного забезпечення.

Е. Гурвіц відвертається від Л. Кучми

ОДЕСА. — "Власним указом про запровадження в Одесі президентського правління Леонід Кучма довів, що він не може бути ґарантом Конституції, та забезпечив собі поразку на президентських виборах 1999 року", - заявив у екслюзивному інтерв'ю кореспондентові УНІАР народний депутат України, колишній посадник Одеси Едуард Гурвіц. За словами Гурвіца, Леонід Кучма вирішив залучити до політичної боротьби судові органи і Міністерство Внутрішніх Справ, при чому останнє, за словами депутата, залишається безкарним перед судом. "Якщо у світі не знають про те, що Леонід Кучма відверто порушує закони та ховається за власними указами, які практично не виконуються, - це небезпечно. І вже відверто говорить про те, що Україні стала до однієї лави з Білоруссю. Я ж вважаю, що ситуація в Україні гірша, ніж в Білорусі", - наголосив Е. Гурвіц. "Досі я ефективно підтримував на виборах кандидатуру Леоніда Кучми. Одержавши 500 тис. голосів підтримки в Одесі, теперішній Президент зібрав 40 чоловік, яким він вручив пам'ятні годинники. Перший годинник було вручено мені. Отож я вважаю власною головною стратегічною помилкою, що взяв цей годинник, що я підтримував цю людину. Гадаю, що у 1999 році цю помилку буде виправлено". Запляновані на 24-те серпня цього року повторні вибори в Одесі сьогоднішній склад Одеської міської виборчої комісії, на думку Е. Гурвіца, проводити не має права. "Тим більше, що вибори міського голови в Одесі є незаконними", - вважає він.

Нижче межі малозабезпечености

ОДЕСА. — Як повідомило Одеське обласне управління статистики, за даними досліджень сімейних бюджетів, у першому півріччі нинішнього року грошові доходи у середньому за місяць склали 73 гривні 66 копійок на одного члена сім'ї, що на 0.05 відсотка менше встановленої межі малозабезпечености. Найбільшу питому вагу у структурі сімейного бюджету посідають витрати на харчування. Значні частки сімейного бюджету витрачаються на непродовольчі товари, оплату житла і житлово-комунальних послуг та транспортні послуги.

Розплачуватимуться службовими автами

КИЇВ. — Початком третього етапу акції з погашення заборгованости Пенсійному фондові України стане конфіскація службових автомобілів у керівників підприємств-боржників. Про це повідомило аґентство Телевізійна Служба Новин. Фонди, які буде отримано від продажу персональних авт горе-керівників, мають бути спрямовані на погашення заборгованости перед бюджетом, Пенсійним і Чорнобильським фондами. За словами ініціятора ідеї - прем'єр-міністра Валерія Пустовойтенка, у вилученні службового транспорту активну участь візьме Міністерство Внутрішніх Справ України.

АМЕРИКА І СВІТ

Президент Б. Клінтон сказав неприємну правду

ВАШІНҐТОН. — В понеділок, 17-го серпня, Президент Билл Клінтон впродовж чотирьох годин мусів свідчити перед лавою присяжних про свої стосунки із колишньою практиканткою Білого Дому М. Левінскою. Його зізнання відбувалися в Білому Домі і були записані на телевізії. Після їх закінчення Президент виголосив довгоочікуване слово до американського народу, яке тривало точно п'ять хвилин. У ньому він заперечив свої зізнання із 26-го січня ц. р. і ствердив, що мав сексуальні стосунки із М. Левінською. Він вибачився перед своєю родиною і американським народом. Вияснення Президента були дуже короткі і не повні, тому не могли вдоволити ані слухачів, тобто американського народу, ані незалежного прокуратора Кеннет Старра.

Рубель впав у ціні

МОСКВА. — Після трьох місяців спроб втримати стабільність російського рубля уряд Росії не мав іншої ради, як 17-го серпня офіційно визнати знецінення рубля у відношенні до іншої валюти на 34 відсотки. Девалюація рубля загрожувала вже довший час, про це, зокрема, остерігав відомий фінансовий кредитор Джордж Сорос у журналі „Файненшел Таймс". Хоча фінансові дорадники Бориса Єльцина заперечували таку можливість, — вона таки сталася. Ціна рубля у відношенні до американського доляра впала негайно із 6.3 до 9.5 на доляр і викликала паніку серед населення, хоч російські фінансові чинники стараються зменшити небезпеку, проголошуючи 90-денний мораторій на приватні борги і можливість змін у ціні рубля. Американський Уряд, як також інші, відкинув тепер можливість додаткової фінансової допомоги для Росії.

Від вибуху бомби загинуло 28 осіб

ДАБЛІН. — У висліді терористичної акції в Північній Ірляндії у суботу, 15-го серпня, загинуло 28 осіб, було поранено понад 200. Це сталося в містечку Омаг, віддаленому 55 миль від Белфасту. Начинене динамітом авто вибухнуло посередині торговельної частини містечка, де якраз жінки — чимало їх було з дітьми — робили свої щоденні закупи. Саме із цих причин більшість вбитих та поранених — це діти або жінки. Понад 70 відсотків мешканців містечка — католики, тому вражає не тільки така велика кількість жертв, але й те, що цей терористичний акт вчинили члени групи, яка називає себе „Справжня ІРА" і є відламком католицької Ірляндської Республіканської Армії. Для усіх є ясним, що причиною цієї терористичної акції було бажання уневажнити договорення, досягнуте між протестантською і католицькою групою в Ірляндії, після травневого референдуму.

В ЗСА похоронено жертви тероризму

ВАШІНҐТОН. — Тут з усіми почестями похоронено жертви бомбових вибухів в американських амбасадах у Кенії та Танзанії. На похороні був присутній та прощав убитих Президент ЗСА Билл Клінтон, як також державний секретар Меделин Олбрайт та інші високі представники Уряду ЗСА. Двоє із 12 забитих американських урядовців обох амбасад поховано на бажання родини окремо. Президент Б. Клінтон, який прибув на летовище у Вашінґтоні зі своєю дружиною, прощав убитих дуже емоційно, зі сльозами в очах, та заявив, що хоча нічого не може привернути їх до життя, але також ніщо не може затьмарити їхнього життя, яке вони вели.

Ймовірний атентатник в Найробі не признається

ВАШІНҐТОН. — Затриманий, на якого падала головна підозра в організуванні антиамериканської терористичні акції в Найробі, не піддався американським кримінальним чинникам і заперечив який-небудь зв'язок із мільйонером Осама бін Ладеном, імовірним керівником атентатників. Не зважаючи на це, підозрілий Моггамед Саддік Одег далі залишається єдиним заарештованим у цій справі. Слідчі все ще сподіваються, що він признається до своєї ролі у збомбуванні американської амбасади в Найробі. Американські розвідувальні служби ведуть невпинний розшук винних. Наступного тижня до Найробі збирається державний секретар ЗСА Маделин Олбрайт, щоб на місці простежити хід подій.

Шукають винних у збомбленні амбасад

ВАШІНҐТОН. — Хоча ще далі невідомо, хто був головним спричинником двох бомбових атак проти американських амбасад у Найробі та Танзанії, в яких загинуло 210 осіб і понад 1,700 було поранено, американські детективи мають полетіти до Кенії із Пакистану з людиною, яку підозрівають в участі у цьому атентаті. Це уродженець Савдійської Арабії, який заповідав, що буде вести „святу війну" із ЗСА. Розвідча служба ЗСА вислала цілу групу своїх працівників до Пакистану. Вони шукають там слідів, пов'язаних із збомбленням амбасад в Африці.

Евакуйовано дипломатів ЗСА з Албанії

ТІРАНА, Албанія. — З американської амбасади в цій країні під опікою американських збройних сил евакуйовано усіх американських дипломатів та робітників амбасади з уваги на погрози терористичної атаки, подібної до тієї, що сталася в Африці. Причиною такого рішення американського Уряду є також те, що в Єгипті арештовано членів мусулманської албанської організації, яких підозрюють у співучасті в терористичних діях.

Викрадено рідкісну книжку М. Коперника

КИЇВ. — З Національної бібліотеки ім. Вернадського викрадено рідкісну книжку польського астронома Міколая Коперника „Про обертання небесних сфер", видану в 1543 році.

Директор бібліотеки Олексій Онищенко сказав, що по цілому світі збереглося всього вісім чи 10 примірників цієї праці, написаної латинською мовою і опублікованої в Нюренберзі в рік смерти вченого. У цій книжці М. Коперник висунув контроверсійну ідею, що центром всесвіту є Сонце, а не Земля, як твердила у той час церковна доктрина.

За словами О. Онищенка, книжку взяв почитати 12-го серпня один відвідувач. Сказавши, що йде покурити, він зник з нею. Бібліотеці відоме прізвище, але директор припускає, що воно несправжнє.

На початку XIX століття книжка належала школі, в якій навчалися представники української і польської еліти. Пізніше вона стала власністю новозаснованого Київського університету. В 1927 році праця перейшла до бібліотеки ім. Вернадського.

За словами О. Онищенка, це перше викрадення рідкісної книги в його бібліотеці. Він, однак, додав, що зубожілі студенти постійно викрадають звичайні книжки.

Р. Ващука відзначено за дипломатичну працю

ТОРОНТО. — Як повідомляють з Пресового Бюра „Українського Тижневика" в Канаді, канадський громадянин українського походження Роман Ващук був одним із чотирьох нагороджених членів дипломатичної служби Канади в цьому році. Цю щорічну нагороду надає найкращим дипломатам Професійна організація членів дипломатичної служби Канади. Амбасадор Канади в Україні Христофер Вестдел у своїй пропозиції надати це високе відзначення Р. Ващукові стверджує, що чотири роки його праці в Києві він особливо визначився в початковій співпраці України з НАТО і своїх зусиллях здобути добре ім'я Канаді у стосунках з незалежною Україною. Амбасадор Х. Вестдел у номінації Р. Ващука на це відзначення підкреслює, що затіснення стосунків між Канадою а Україною, в ім'я чого працював Р. Ващук, дало українцям сильні почуття безпеки у перші роки незалежности.

Пропозицію амбасадора Канади щодо відзначення молодого дипломата-українця підтримав д-р Богдан Кравчук, який раніше жив у Канаді, а тепер постійно перебуває в Україні як заступник ректора Академії публічної Адміністрації Президента України. Д-р Кравчук стверджує, що Р. Ващук є, правдоподібно, найкраще поінформований дипломат в Україні.

Нагороду для Р. Ващука підтримали також дипломати, що працюють в Оттаві в ділянці закордонних справ та міжнародної торгівлі.

Вручення нагород Р. Ващукові та ще трьом дипломатам відбулося 11-го червня в Оттаві.

Р. Ващук здобув ступінь магістра історії в університеті в Торонто, і розпочав свою дипломатичну працю в 1987 році спершу в Москві, а відтак, після трирічної праці в Оттаві, від 1994 року, працював в канадській амбасаді у Києві.

В. Пустовойтенко вживає заходів щодо підприємств-боржників

Сергій Руденко

КИЇВ. — Продовженням дводенних зборів у столичному Палаці „Україна" урядовців, представників обласних, районних та міських державних адміністрацій, за участю керівників підприємств-боржників бюджету, стали організаційно-командні навчання з цивільної оборони, які 12-го та 13-го серпня проходили під Переяславом-Хмельницьким. Метою як першої, так і другої акції стало „вибивання" прем'єр-міністром Валерієм Пустовойтенком із директорату боргів до державного бюджету, Пенсійного та Чорнобильського фондів. Метод залякування боржників, обраний нинішнім керівником Кабінету Міністрів, дав доволі скромний результат. Наприклад, насьогодні до Пенсійного фонду (загальна заборгованість — понад 3 мільярди гривень) надійшло лише 100 мільйонів гривень, із яких лише 22 мільйони — „живі" гроші, решта оплачено товарами. Загальна сума заборгованостей підприємств і до бюджету, і до цільових фондів практично не змінилася. Сьогодні вона становить більше 8 мільярдів гривень. Подальші погрози Пустовойтенка запровадити жорсткі санкції щодо керівників підприємств свідчать як про його безпорадність, так і про нездатність Уряду провадити економічні реформи, результатом яких і мало б стати збільшення податкових надходжень.

Власне, після кількох днів „виховної роботи" із керівниками підприємств-боржників, котрі урядовці провели у Палаці культури „Україна", ніхто не сумнівався, що то був лише початок широкомаштабної акції Кабінету Міністрів. Адже цілком зрозуміло, що фінансові зобов'язання на суму 288 мільйонів гривень, які під час першого зібрання взяли на себе боржники, навряд чи будуть швидко виконані. А тому друге зібрання директорату, винного бюджетові, у Переяславі-Хмельницькому не викликав надто великого ажітотажу серед боржників. Проте саме там В. Пустовойтенко, обурившись, що боржники не дотримують обіцянок, почав відверто їх залякувати. Передусім оголосив про створення урядової робочої групи, яка відтепер займатиметься питаннями реприватизації тих підприємств, які не в змозі розрахуватися за свої борги перед бюджетом, Пенсійним та Чорнобильським фондами. Йдеться про елементарну націоналізацію

(Закінчення на стор. 21)

На Союзівці відбудеться концерт пам'яті В. Кваса та д-ра Р. Мороза

Св. п. В. Квас.

Св. п. д-р Р. Мороз

КЕРГОНКСОН, Н. Й. — Тут у суботу, 29-го серпня ц. р., в концертовій залі „Веселка" відбудеться сольовий концерт Галини Колесси, присвячений пам'яті видатних особистостей — довголітнього управителя Союзівки Володимира Кваса та д-ра медичних наук Романа Мороза. Партію фортепіяну, а також цикл фортепіянових мініятюр виконає піяністка Оксана Равлюк-Прутиняк.

З іменем В. Кваса (1916-1996) нерозривно пов'язана найбільша українська оселя, подібною до якої не може похвалитися ні одна етнічна група в діяспорі — славна Союзівка. Оселя стала справою його життя, а молодь, яка працювала там — його дітьми. Посвятившись Союзівці всеціло і повністю, св. п. В. Квас в тузі за Батьківщиною створив свою Україну серед Кеттскильських гір, що нагадували йому Карпати, застосувавши до цього досвід бездоганного підприємця-менаджера, набутий в молодості у Львові, та увесь патріотизм. І став він душею Союзівки, покровителем і мудрим дорадником молоді, не одному допоміг в складних життєвих ситуаціях. Брав активну участь в американському політичному житті й тричі був обраний легіслейтором (законодавцем) місцевого повіту Олстер, Н. Й.

Д-р Р. Мороз (1904-1995) — великий український патріот та меценат. В колишньому — головний лікар Тернопільської округи; врятував багато родин від вивезення в Сибір, стриєчного брата Патріярха Й. Сліпого — від арешту. Забезпечував УПА ліками та медичними інструментами. В діяспорі став, м. ін., директором відділу одного з Центральних лікарень стейту Ню Йорк. Св. п. д-р Р. Мороз безкоштовно надавав багатьом потребуючим українцям медичну та іншу допомогу, в тому — мешканцям Кергонксону та сеньйорам й гостям „Союзівки". Передав великі суми грошей на підтримку діяльности Українських Студій при Гарвардському університеті, Наукового Товариства ім. Шевченка в Америці, українським церквам в Америці й Аргентині.

Бл. п. В. Кваса та бл. п. д-ра Р. Мороза об'єднувала давня приязнь. Обидва жили Україною, її радостями й горем; величезним святом для обидвох стало досягнення Батьківщиною незалежности. Активні члени Українського Народного Союзу, В. Квас та д-р Р. Мороз, кожен посвоєму, допомагали Союзівці. Та найважливішими спільними їх рисами, без яких усе вищесказане було б неможливим, були доброта та посвята українській справі.

Концерт складатиметься з релігійних творів старовинних композиторів, европейської клясики та української музики. Звучатимуть твори Й. С. Баха, Ґ. Ф. Генделя, Ш. Гуно, К. Сен-Санса, С. Людкевича, М. Колесси, І. Соневицького, О. Штогаренка та інших. На завершення програми буде виконано „Царю Небесний" І. Соневицького. Початок концерту о год. 8:30 вечора.

У справі резервації кімнат та за іншими інформаціями слід звертатися до канцелярії, тел. (914) 626-5641, факс (914) 626-4638. Члени УНСоюзу мають право на 10-відсоткову знижку загальної оплати за перебування на Союзівці.

Віолістка Г. Колесса з піяністкою О. Равлюк-Прутиняк.

Ветеран української преси

Довідник української мови слово „ветеран" дає, окрім мілітарного значення, ще й таке пояснення: „Людина, що багато років успішно і плідно працювала в якій-небудь галузі". Ці слова досить точно характеризують письменника-журналіста, співробітника багатьох органів преси, д-ра Юліяна Мовчана, який недавно відзначав своє 85-ліття.

Серед різноманітної автури в нашій публіцистиці він займає особливе місце завдяки своїй безпосередності і доброзичливості. Його статті, нотатки і спостереження належать до контрибуцій, які читаються з цікавістю і стають темами для обміну думок — як висловлюються американці, „поживою для розмислу".

Працюючи лікарем, він ввесь свій вільний час присвячував літературній і журналістичній діяльності, доробок якої становлять тисячі статтей у цілому ряді газет і журналів, поруч книжок: „Мої подорожі довкола світу", „Що варто б знати", „Записки лікаря", „Незабуте і непрощене", „Збірка оповідань" та ін. Щоденник „Свобода" часто пропонує читачам його корисні статті і поради на медичні теми.

„Вечірній Київ" недавно вмістив інформацію філолога С. Лисенка про щойно видану в Україні книгу „Юліян Мовчан. Нарис життя і творчости", її автор — письменник Петро Сорока, старший викладач Тернопільського Педагогічного Університету, за освітою також медик.

„Студенти в Україні, ознайомившись з діяльністю д-ра Мовчана, відчують, що більша частина української інтелігенції хоч і жила на чужині, але серцем і душею постійно перебувала в Україні", — пише „Вечірній Київ".

Широке коло українських читачів Америки сердечно вітає вальмишановного ювілята.

О. Скоп

Міністер освіти М. Згуровський дякує голові УНС

ПАРСИППАНІ, Н.Дж. — З Міністерства Освіти України надійшов лист до голови Українського Народного Союзу Уляни Дячук з подякою за довголітнє спонзорування і практичне здійснення програми навчання англійської мови для викладачів вищих шкіл в Україні. Міністер М. З. Згуровський у листі підкреслює, що від 1992 року УНС допомагає у різних сферах діяльности. Це засвідчує глибоку віру в майбутнє України і є великою моральною підтримкою. М. З. Згуровський підкреслює в листі також, що постійним керівником цих так потрібних курсів є професор Зірка Воронка.

Частина учителів-добровольців під час зустрічі та підготовчої праці у квітні 1998 року на Союзівці.

НОВІ ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Юліанна К. Вальчук, донечка Ореста і Христини Вальчуків з Ню Джерзі. Нова членка 371-го Відділу УНСоюзу. Вписали свою доню Юліянну в члени УНСоюзу батьки Орест і Христина Вальчук..

Яків Косовський, син Олександра і Олександри Косовських, наймолодший член 245 Відділу УНСоюзу в Трентон, Ню Джерзі. Вписали свого внука Якова в члени УНСоюзу бабця і дідо, секретар відділу Михайло Мартиненко.

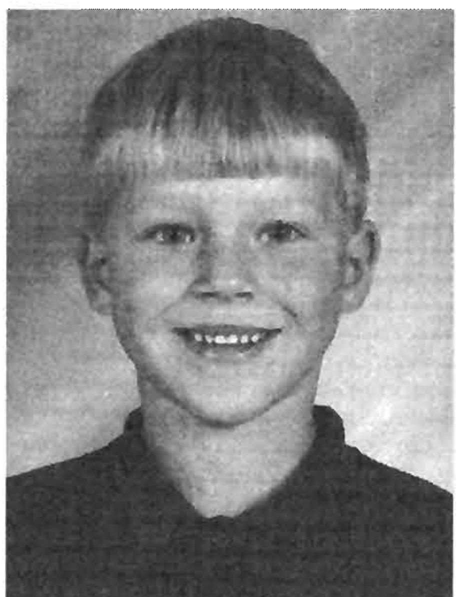
Олександер Юрій Остап'юк, син Сюзани і Юрія Остап'юків. Новий член 277-го Відділу УНСоюзу. Вписали свого внука Олександра в члени УНСоюзу дід Юрій і бабця Ірина Остап'юки.

Анджело Монтенарі, син Барта і Ірени Монтенарі. Новий член 345-го Відділу. Вписали свого внука в члени УНСоюзу бабця Марія та дідо Іван Шайди.

Микола Копчак, син Наталії Копчак. Новий член 277-го Відділу. Вписала свого сина Миколу в члени УНСоюзу, мама Наталія Копчак.

Олександер Е. Копчак. Новий член 277-го Відділу. Вписала свого сина Олександра в члени УНСоюзу мама Наталія Копчак.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280 Parsippany, N.J.07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510. UNA Fax: (973) 292-0900

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік $50.00, на півроку-$30.00. Для членів УНСоюзу $40.00 річно, на півроку-$25.00. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам редакції. Редакція застерігає за собою право при потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли.

Восьма буде краща!

Святкували ми Першу річницю незалежности України — тішилися, гордилися, плескали один одного по плечах: мовляв, нічого, друга буде краща! Ні, не була... Але давала кращу надію на третю! Третя — на четверту... Так дійшло до сьомої. Тішимося, гордимося, одначе вже не приховуємо й занепокоєння. Таке враження, нібито хтось тягне Україну за поли і не дає їй вилізти на сухе, силоміць утримує в покомуністичному болоті. Таке враження, що ніби воля та незалежність є — і водночас ніби їх нема.Ніби якісь кайдани продовжують висіти на ногах України, тільки вже не такі вже очевидні, як раніше, а старанно замасковані. І тому годі зрозуміти, хто їх начепив і які пляни той „хтось" плекає надалі. І через те, що кайдани — невидимі, ми між собою все не годимося, бо ж досить логічним виглядає припущення, що, може, насправді ніяких ланцюгів нема і ніхто нам збоку не винен, а винні українці самі, що так довго пробуджуються до цілеспрямованого державотворчого і націотворчого життя, так довго осягають наданий історією і Богом шанс. На жаль, то правда. Довго! Особливо коли оглянутися назад, на віки неволі, на ріки невинної української крови, на знищений лютим ворогом духовий та інтелектальний цвіт нашої нації, і на те феноменальне — ймовірно, та тлі цілого людства — явище, що яких би великих жертв не зазнала Україна, надія на волю щоразу ставала ще більшою, ще сильнішою і вищою. Тому усі ми й були такі певні, що державне унезалежнення означатиме негайний розквіт. Боже ж мій, адже це — Україна! Особлива земля! Там по-інакшому світить сонце — там воно гріє, а не пече... Там, над Карпатами, зорі так близько, що можна торкнутися долонею... Там чисті роси моментально забирають втому з босих ніг... Там від села до села линуть пісні нечуваної в світі духової краси... Там, саме в цій —і ні в якій іншій! — землі мечі перекуто на лемеші...

Ба — тут і причина усіх причин: те, що українська земля така чарівна, така незрівнянна, й зробило її вічним предметом ворожих зазіхань. Хто не візьме до уваги цього факту, той нічого не зрозуміє ні в нашій історії, ні в сьогоднішній українській політичній і економічній дійсності. А зрозумівши, перестанемо поміж собою штурхатися. Бо обидва погляди мають під собою досить підстав — і той, згідно з яким головною небезпекою завжди були і залишилися донині зовнішні вороги українства, і також годі відмовити в рації протилежній точці зору — що українці не повинні ні на кого перекладати свою відповідальність за Україну перед Богом і історією. Трагічний зв'язок причин і наслідків: народ український прийшов до незалежности в такій мірі понищений, що виглядає, нібито далі він нищить сам себе. Це в тій, проте, мірі є правдою, в якій вороги з покоління в покоління позбавляли Україну найкращих її синів і дочок, наймудріших, найчесніших, наймужніших людей. Простий був розрахунок — національне тіло без голови і без серця врешті-решт стане глиною. Але Бог був близько! З Його рук постала незалежна українська держава. Так, потрібен час, щоб глина змертвілої тканини обсипалася, щоб розум і серце народу оздоровилися. Швидше приходьте в життя, нові покоління свідомих українців — може, не лише Україна, але й цілий світ чекає на ваш прихід і ваше слово!

Сім — магічне число. Сім — то мітична межа, символ. Сім світильників Божих, сім плянет, сім нот, сім бід — один одвіт... Сім разів відмірмо — раз відріжмо! У семиріччя незалежности відріжмо від долі України все тяжке, темне, несправедливе, роз'єднуюче. Віддаймо їй все ясне, чисте, добре. Вона варта цього!

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про магічну сімку

Не люблю числа сім, хоча воно зв'язане із днем мого народження. Але, не зважаючи на цей факт, якось завжди у житті воно, це число, приходить у критичних хвилинах і приносить більше смутку, як радости. А тим часом „сім" — це магічне число, яке повторюється у всіх ворожбах та у всіх викладань карт, які мають показати майбутнє.

Чому? Ніхто не може мені переконливо пояснити. А тут саме приходить це магічне число сім із річницею незалежности України й мимоволі хочеться вірити, що у тому випадку сьома річниця принесе радість, піднесення настроїв і багато, багато надій на майбутнє.

Сім років, а скільки переживань, скільки змін, сподівань, які не завжди сповнилися!

Хто із нас, що пережили 24-го серпня 1991 року, не пам'ятає точнісінько того пропам'ятного дня, хто не має із ним зв'язаних особливих моментів, що врилися в пам'ять і оживають кожного року, коли згадуємо цей перший незабутній день? Скільки то було піднесення, якоїсь особливої радости, що її досі важко здефініювати! Скільки подиву до того, що сталося, і на що ми чекали так довго! Здавалося, що це тільки сон, з якого пробудимося до нецікавої дійсности, що це неможливе, щоб так без жертв, без боїв, без ненависти здобути так довго омріювану самостійність.

Але то таки була дійсність, і ми 25-го серпня усі будилися із неймовірним почуттям, що сталося те, на що ми так довго з тугою чекали, сталося без приготувань, але прийшло довгоочікуване.

Чи справді від того незабутнього дня проминуло вже сім років? І в думках перекочуються десятки подій, зустрічей з „другим" світом тим, що його ми побачили віч-на-віч у нововідкритій Україні, а відтак у зустрічах із представниками того інакшого світу тут, на американській землі. Які цікаві були ці зустрічі двох світів, які часто були навіть не так зустрічами, як сутичками. Але з часом все втихло, унормувалося, ми спільно боліли над спільними журбами, спільно переживали політичні розчарування і ставили собі питання: а що буде далі?

Аж ось перед нами — сьома річниця незалежности. Чи буде тим разом ця сімка чарівним числом, що як у руках доброї ворожки принесе повернення до кращого? Чи освідомлюють собі мешканці України, а ми з ними, що вже пора магічну сімку повернути на кращий шлях?

Чи зуміємо усі разом без зайвих патріотичних атрибутів повести батьківщину на кращий шлях буття? Ми свідомі того, що усі найкращі святкування, усі пісні та палкі промови, які пройшли у цих сімох роках — це конечність для піднесення настроїв народу. Але рівночасно ми знаємо, що це надто мало, що це тільки зовнішні прояви, які мусять мати за собою конкретну дію, конкретні постанови та переведення їх у життя.

Магічна сімка стоїть ось, перед нами. Де є наша добра ворожка, яка зуміє із цієї сімки передбачити кращу долю для України? Де є ця ворожка, що вкінці також мене переконає, що число сім не завжди мусить приносити лише сум і тугу?

Сім років від 24-го серпня 1991 року. Заглядаю до чепурно оправленого річника щоденника (ще тоді) „Свобода" і зі зворушенням читаю в дні 24-го серпня на першій сторінці „АКТ проголошення незалежности України" — чи це сон чи ява? Але ні, цей текст повторюється на тому самому місці наступного дня, і ще раз, і ще раз. Може, слід його пригадати і у цю сьому річницю та зрозуміти його велике значення?

О-КА

ЩО ПИСАЛА „СВОБОДА" 40 РОКІВ ТОМУ

14 туристів із ССР оглядатимуть ЗДА

Ню Йорк. — 20-го серпня пораз перший прибули до ЗДА туристи, які мають оглядати цю країну впродовж двох тижнів.

Кожний із них заплатив по 1,145 дол. „Амерікен Експрес Компані", яка займається їхньою прогулянкою до ЗДА. Вони прибули з Парижу французьким літаком і заїхали до готелю „Говернор Клінтон".

За них дає найбільше інформацій 28—річний представник Інтуриста Владімір І. Бабкін, який говорить по-англійськи. Між цими туристами є одна жінка, архітект із Харкова, пані Анна С. Бутейко, яка з жіночих прикрас мала тільки помальовані нігті, без пудрів і помальованих уст.

Всі туристи поводяться стримано і мало говорять із представниками преси, а ними „опікуються" вже урядовці совєтської місії до ОН. Між ними архітекти, інженери, науковці, фізики і хеміки.

Затримато давній правопис.

КУТ ЗОРУ

ЩО ТАМ, ПОПЕРЕДУ?

Народи вигибають, але нації — живуть

Маріян Коць

Кожна нація, якщо хоче здійснити свою історичну місію, найперше повинна усвідомити власне становище у контексті світової політики. Без цього неможливо ані політикам, ані державним діячам дати собі раду з обставинами, в які нація потрапляє. Вони бувають замотаними, облудними, багатозначними, здатними збити зі шляху, унеможливити цілеспрямованість нації. Методи пропаґанди і впливу в сучасному світі настільки рафіновані, а люди м'якохребетні і не помічають, як стають залежними, і та залежність часто має посмак зради, хоч назовні зберігає вигляд політичного мислення.

Для українства завдяки його минулому, тобто світлим добам княжої та козацької доби, після сотлітніх страждань поневолення, після жорстокої доби панування комуно-більшовизму з його провідною верствою, яка сьогодні вже вростає у світову надпотугу, нашим спасінням є абсолютне усамостійнення мислення й випрацювання ідейних концентрацій не тільки у відношенні до внутрішніх обставин, але й щодо світової політики.

Молода держава у Північній Америці перебрала від своїх нащадків англосаксів не тільки мову, але й, за кількасотлітню історію, вміння знаходити розв'язки світового маштабу. Інколи вичувається обманливе стурбування немов кожним народом, нацією, імперією.

Хоч як ми усі бажали б здійснення плянованих намірів, мусимо брати під увагу факти, які стоятимуть на перешкоді. Найперше це швидкий приріст чорної раси, яка, хочемо цього чи ні, становитиме на тутешньому терені національну більшість вже через тричотири десятиліття. Певне пов'язання із расовою сумішшю Південної Америки зближує два континенти не тільки територіяльно, але психологічно, світоглядно, політично. Навряд чи не усвідомить собі тутешнє населення свого обов'язку у відношенні до свого африканського походження, навряд чи забуде воно приниження, нищення нуждою, упослідженням. Скоріше за все — таки усвідомить своє належання почерез Південну Америку, до африканського континенту. Так, це справжня місія, якої не зможе вименути ніхто ніякими відмотуваннями історії. Але ж це і буде справедливість, людяність, оперті не на підступах, а на християнській моралі чи на моралі іншої релігії, бо жодна справжня релігія не сповідує жорстокости, хоч у нашому столітті було й таке...

Яка ж роля української нації у світі? Щоб ми не робили, яких заходів не вживали б, мусимо ствердити, що існує один европейсько-азійський континент. Він — без кордонів. Його населення посідає такі прикмети як роботящість, акуратність, історичну тяглість, тисячолітні культурні традиції. Ці якраз континенти в майбутньому творитимуть напрямні світобудови, маючи за собою відповідний досвід, а найважливіше — вже сьогодні унаглянюється на цих континентах відчуження від сатанинських інстиктів, які закінчують своє життя в розсіянні.

Тому пора й нам усвідомити нашу силу і наше значення — не етносу, не маси, а нації. Мислення й дія мусять іти тільки у річищі національного інтересу всього українства. Не зубожіння, а збагачення, як матеріяльне, так і духове, має бути цільовим в українстві.

Такий нонсенс, як шукання доріг під зверхництво в Константинополя чи Ватикану, а занедбання свого релігійного центру в Києві, треба вважати не тільки непорозумінням, але зрадою інтересів нації. Релігійна єдність усіх українців мусить бути стверджена ще в цьому столітті, тобто протягом цих останніх двох років. Ніяка Церква не є християнською, якщо підкопує сестрицтво. Тільки відновлення однієї Христової Церкви України історія схвалить.

Підґрунтям здорового і перспективного мислення і світосприймання є вся духова і матеріяльна спадщина нації. В першу чергу забезпечує животворність рідна мова. Ми стоїмо перед найнебезпечнішим обтяженням. Немає нації без мови. Останні роки большевизму ледве не смертельно зранили українство, защеплюючи в Україні російську мову, яка хоч і поглинула немало народів на евроазійському континенті, все таки затратила живу русько-українську основу, яку зберігає українська мова.

Тут уже не завдання нації, але Уряду України — витіснити з України чужомовні видання. Розбудувати українське шкільництво. Поставити вимогу перед кожним працівником — від голови сільради, до Президента — навчитися доброї розмовної української мови.

Хто з церковних, державних, політичних діячів не хоче збагнути істину існування нації, а не етнічної маси призначеної на загляду, — той стоїть у перших рядах зрадників України.

Не чоловік, а стриєчний брат

У „Свободі" з датою 17-го липня ц. р. появилася стаття Романа Кухара під наголовком „З юних років музичного захоплення — (у нев'янучу пам'ять Олександрі (Номі) Пясецькій-Процишин)".

З приємністю читав спомин про мою тету Ному Пясецьку-Процишин, яку так тепло згадує автор статті. Мушу одначе звернути увагу на похибку, якої допустився Р. Кухар. Олександра була замужем за Йосифом Процишином. Процишин помер наслідком каторг, зазнаних в польській тюрмі. Олександра не була замужем за Андрієм Пясецьким, як пише автор. Андрій був стриєчним братом Олександри!

Олексій Пясецький,
Лексінґтон, Н. Й.

Сумні роковини радісної події

Микола Рябчук

Сьома річниця незалежности України святкуватиметься з небувалою помпою. Понад тридцять мільйонів гривень не пошкодував Уряд на реконструкцію Хрещатика — центральної вулиці міста Києва, де 24-го серпня має відбутися другий за всю новітню історію незалежної України військовий парад, при чому вперше — з бойовою технікою. П'ять тисяч вояків має промаршувати Хрещатиком, разом із найсучаснішими ракетними комплексами та іншою машинерією, якої Україна чимало успадкувала від розваленого совдепу.

Не буде лише бойових танків — проти них чомусь особливо гостро запротестували в парляменті комуністи, — чи то побоюючись, що танки завернуть урешті не в той бік (на що жартома натякнув недавно у Харкові на танкобудівному заводі Леонід Кучма), чи то просто воліючи бачити на Хрещатику (і взагалі в Україні) дещо інші танки та іншу армію.

І поки робітники у червоних куртках поквапливо вимощують керамічною плиткою хідники й облицьовують мармуром підземні переходи, а національні гвардійці та бійці спецпідрозділу „Біла пантера" вправляються у нічних хрещатицьких маршах, очманіле від спеки і злиднів населення визбирує колорадських жуків на картопляних грядках, закручує на зиму банки з варенням і втомлено лає владу, від якої вже давно не очікує нічого доброго. Зневіра, байдужість, відчуження ось уже кілька років є панівними настроями суспільства, яке має досить підстав не любити владу, а проте вельми кепсько собі уявляє, що слід робити, і як, і навіщо.

Четвертина населення переконана, що при владі лишилися „комуняки" й „антиукраїнські сили", яких слід замінити справжніми демократами та патріотами, аби впевнено рушити в бік реформ, в бік Европи — шляхом Польщі, Естонії, Чехії... Друга четвертина вважає, що в усьому винні „демократи" й „націоналісти", які розвалили „велику країну" і ось уже сьомий рік жирують на її уламках. А тому, кажуть вони, треба повертатися назад — до Союзу, до комунізму, до пляново-розподільчої системи. Ще одна четвертина відверто каже, що нічого не знає і знати не хоче, усі ці проблеми її не обходять, бо всі пани — злодії, і всяка влада — бандитська. А тому треба цю владу по змозі обминати, по змозі дурити, і за всіх обставин мати її в носі. І нарешті найцікавіша — остання четвертина, котра теж нібито визнає, що нічого в політиці не тямить, проте замість тотального нігілізму виявляє такий самий, сказати б, тотальний „плюралізм". Ця четвертина готова підтримати і рух до „Европи", і рух до Росії, і побудову капіталізму, і відбудову соціялізму, і лівих, і правих, і червоних, і жовто-блакитних — аби лише не було бійки, себто війни, себто будь-якого конфлікту.

Саме ці дві четвертини й складають ту „мовчазну більшість", на якій уже восьмий рік тримається панівний режим, котрий насправді не є ні лівим, ні правим, ні червоним, ні жовто-блакитним, а просто — сірим чи, як кажуть дотепники від політології, — рожевеньким усередині, жовтенько-голубеньким зовні. Цей режим, який ось уже вісім років перебуває при владі (попри певні міжкланові потасовки й перетасовки), не потребує нагальної ніякого руху — ні до Европи, ні до Росії, ні до комунізму, ні до капіталізму, бо взагалі не живе категоріями майбутнього, категоріями якогось розвитку, якоїсь осмисленої стратегії чи бодай тактики.

Він живе, як амеба, сьогоднішнім днем, сьогоднішніми потребами, реагуючи лише на елементарні подразники найелементарнішим чином. Помпезні паради і реконструкції при порожній скарбниці є зворушливим напусканням туману в патріотичні голови і не менш зворушливою імітацією „державотворчої" діяльности для голів менш патріотичних. Але це також чудова нагода загубити в тумані кілька мільйонів доларів, як це сталось два роки тому при реконструкції палацу „Україна", де фантастичні суми пішли невідомо куди, невідомо кому й невідомо на що.

Коли бракує хліба, юрбі пропонують видовища. Як не військовий парад, то урядовий концерт. Як не відбудову Михайлівського монастиря, то перебудову Софійської площі. Як не показову боротьбу зі „шкідниками", то не менш показовий арешт директорів підприємств-боржників у палаці „Україна", зібраних туди начебто на нараду особисто прем'єр-міністром Валерієм Пустовойтенком. Усі ці реакції є глибинно „совковими" й абсолютно бездумними. Якщо влада не здатна забезпечити збирання податків із підприємств леґальними методами — через податкову інспекцію і поліцію, через прокуратуру й суд, через систему банкрутств і боргових конфіскацій, через гнучкі й ефективні закони, а вдається натомість до „р-р-революційних" чи, власне кажучи, рекетирських методів, то заслуговує вона лише одного: запрошення в повному складі на засідання якого-небудь Міжнародного валютного фонду і надійного перебування там під замком до тих пір, поки не сплатить усіх боргів закордонним кредиторам і власним громадянам. Навчання з цивільної оборони на зразок тих, що їх організував нещодавно український Уряд для керівників-боржників, теж не були б зайвими і для самого Уряду на чолі з прем'єром та Президентом.

Найкурйозніше, однак, що населенню ці більшовицькі методи до вподоби: український совок, схоже, й досі не зрозумів, що „пани чубляться, а хлопам лоби тріщать", „ворон ворону око не виклюне" і, взагалі, хоч би скільки бив більший пан меншого в пику, останнім у цьому ланцюжку завжди буде він, совок, зі своїми маленькими радощами й хитрощами. Поведінка цього совка на виборах-90, виборах-94, виборах-98 дає мало підстав для оптимізму. Якщо людина

(Закінчення на стор. 21)

Той день, та мить

Мов зачарована, стояла я перед екраном телевізора, боялась і на крок відступитись, аби не пропустити найважливішого моменту, що назавжди увійде до історії України.

Напередодні, добираючись, як завжди, довго після праці додому, міським, переповненим пасажирами, транспортом, з Голосієво на протилежний, Харківський масив, де знаходилось в той час моє невеличке помешкання, типове для „неприбуткових" професій, вдивлялась в обличчя людей.

Того теплого літнього ранку, 24-го серпня 1991 року, особисто в мене, як і в більшости українців, де б не закинула їх доля, настрій був якийсь особливий. Зателефонувала до університету, повідомила, що на праці буду о другій годині по полудні. Чекаю надзвичайної події. Колеги мої також слідкували за новинами з Верховної Ради, кожен був переповнений емоціями вщерть.

О, скільки настраждалася за віки неволі наша ненька Україна! Земля наших дідів, батьків, вдосталь полита кров'ю найкращих людей, зрошена тяжким потом трударів. Не випадково на великих українських просторах цвітуть дикі маки червоні, білі ромени та сині волошки — символи скорботи, чекання і надії.

Кінець 80-их, початок 90-их... Україна вирує демонстраціями. Львів, Тернопіль, Рівне, Одеса, Харків, Донецьке! Скрізь піднявся нарід за правду і волю! Звідусіль з'їджались та й пішки йшли до столиці. З Києва до Львова українці, взявшись за руки, збудували живий пліт — як ознаку єдности сходу і заходу України!

В центрі Києва — довготривалий протест студентів, голодуючих на камінних плитах в ім'я незалежности і волі. Згодом та площа дістала назву Майдан Незалежности. Пам'ятаймо!

Кожен народ — неповторний, кожен повинен мати рівне, святе право на місце під небом у своїй країні, щоб міг співати колискових пісень дітям, саме таких, яких навчила мама чи бабуня. Так природно і так має бути.

Вуличний гучномовець повертає мене у дійсність. Ще хвилина.., друга... Збулося! Україна — незалежна!

Як Господь наш, Христос, пройшовши крізь муки, несучи тяжкий хрест з терновим вінком на голові, розіп'ятий і воскреслий, воскресла й наша Україна!.

В східній частині Европи появилась нова країна з усіма атрибутами її державности:

Прапор — синьо-жовтий.

Герб — тризуб на голубому тлі.

Гимн Української держави — „Ще не вмерла Україна", на слова Павла Чубинського.

Столиця України — місто Київ.

Чільний керівник — Президент України.

Буря оплесків... Нескінченні поздоровлення, братні рукостискання... А я, схвильована до глибини душі, швидше відчула, ніж побачила, що у моєму мешканні знаходжусь не одна. Я й не помітила, в якій хвилі відчинила навстіж двері до загального коридору, і на повний звук радіо й до мене посходились сусіди... Обнімалися, вітали один одного зі сльозами щастя на очах...

Найменша сусідка моя, кмітлива донечка Валентини й Миколи Семенчуків, Катруся, допитливе золотокосе дівчатко, майбутнє України, сказала: „Чому не співаєте?" І полинули слова чудової пісні-гимну:

„Ще нам браття, українці,
Усміхнеться доля!"

Багато потрібно ще пережити нашій молодій державі, не посиплеться манна небесна нам, поки не відродимося уповні, а тоді вже й

„Запануєм і ми, браття,
У своїй сторонці!.."

Вірмо — збудуться пророчі слова ці!

Оксана Булах

Будьмо ж терпеливі!

Сьома річниця незалежности України спрямовує наші думки на перейдений молодою державою і народом шлях.

Чи справді Україна незалежна? Коли читаємо статті економістів, то виглядає, що ні. У політичному житті також діється багато незрілого, спонуканого почуттям меншевартости, психологічною залежністю від північного сусіда, який, за словами Романа Іваничука, „ніяк не може змиритися і ніколи не змириться із втратою такої багатої колонії, як Україна".

А тут ще приходить, може, найболючіша справа — справа мови. Російська мова тепер в Україні панує ще більше, ніж за большевицьких часів. В голові нормальної людини просто не вкладається — як це так, щоб в Україні виходило більше газет і журналів російською мовою, ніж українською? Навіть відновлене львівське „Діло", передвоєнну газету, яка була символом патріотизму, видають російською мовою.

Книжковий ринок засипаний дешевими, низького ґатунку, порнографічними російськомовними романами та повістями.

Незалежна українська філологія ще й дотепер не зреклася „міфів", „кафедр", „скіфів", „соціалізмів"...

Повернімось до останніх років існування совєтської імперії, до часів Горбачова. У лютому 1989 року постало Товариство Української Мови (ТУМ), якого головою став відомий письменник Роман Іваничук. В липні того ж року відбулося Всеукраїнська конференція у Львові, на Сихові, в якій взяло участь понад 800 делегатів з цілої України, включно зі східньою діяспорою. Зі ЗСА були присутні проф. О. Пріцак і, як звичайний учасник, Х. Навроцька.

На конференції головував Роман Іваничук, автор численних історичних романів і споминів „Благослови, душе моя, Господа", для якого вірність українській мові була і є найбільшим доказом національної свідомости і політичної зрілости. Й ось тепер з жалем доводиться констатувати, що за минулі роки ні свідомости, ні зрілости в Україні більше не стало.

Р. Іваничук згадує першу річницю Незалежности: „З якими почуваннями відзначаємо її? І чи вже маємо її, коли український народ залишився найбільш упослідженим в Україні, серед усіх народів, що проживають на її території? Де знайдете дитину, яка не могла б навчатися в російській школі: є, скільки потрібно, шкіл для поляків, молдаван, мадярів, греків, жиди відкривають хейдери, а мільйони українських дітей у східних областях не мають рідної школи".

Чи багато змінилося за останніх шість років? Щось таки змінилося. Щоб вступити до університету, треба скласти іспит з української мови. Державне листування також ведеться українською мовою. Але коли потелефонуєте до деяких консулятів України в Америці, то відповідь почуєте російською мовою. Може, то звичка? Про Україну вже частіше читаємо в американській пресі, про неї вже багато більше знають, і навіть розвинуті держави стараються мати торговельні зв'язки з Україною.

Будьмо терпеливими, бо ніщо не постало відразу.

Коли 4-го липня Америка відзначала 222-гу річницю Незалежности, телевізія дала нам можливість бачити святкування у Вашінґтоні, перед Капітолієм. Сотні тисяч людей, від дітей до стареньких, сиділи поруч на великій площі і активно брали участь в програмі, співаючи і навіть танцюючи. Люди різної національности і різних рас, вони відчували єдність. „Боже, благослови Америку!" — це справді вияв почуття спільноти.

Бог благословить Америку. Може, Його благословення бракує Україні, бо не всі в Україні вірять в Нього? Чи всі дякують Йому за незалежність? А ще треба просити, щоб дав розумних провідників, відданих власній державі, які працювали б для її наукової, культурної та економічної розбудови.

Христя Навроцька

Українські вчені пропонують нові харчі — з „пробудженого" насіння

Чи можна витрачати на купівлю харчів менше грошей, але при цьому їжі приготувати більше і щоб була вона кориснішою та мала профілактичний та лікувальний ефект? Це можливо, стверджують вчені Київської науково-виробничої фірми (НВФ) ЕНТІС, яким після десяти років досліджень вдалося виготовити продукт, названий „Продуктом ЄСО" (за першими літерами імен трьох осіб, що здійснили відкриття), вживання якого й дозволяє досягти перерахованих вище результатів.

Фахівці фірми запропонували технологію теплового (за допомогою світла) опромінення зерна різних культур — пшениці, гречки, рису, квасолі, кукурудзи, сої, льону та ін., названу „пробудженням насіння", після якої воно набуває великої харчової та дієтичної цінности.

За даними Українського науково-дослідного інституту харчування, повноцінний денний раціон харчів коштує щонайменше 5 гривень. А з огляду на несприятливі екологічні умови в Україні, для профілактики здоров'я необхідно вживати ще й вітаміни та мінерали. Проте чи кожна українська родина у нинішніх кризових умовах спроможна витрачати стільки грошей на харчування? За результатами ж проведених досліджень, замість витрачати на харчі 75 гривень за місяць, доцільніше купити продукти ЄСО на суму 25-30 гривень — це забезпечить збалансоване харчування, запевнить потребу організму в білках, вуглеводах, мінеральних речовинах, вітамінах, харчових волокнах на 85-90 відс. Загалом, вартість харчів, виготовлених з додаванням продукту ЄСО, менша від звичайної на 25-50 відс.

Водночас продукт ЄСО забезпечує профілактичний та лікувальний ефекти при алергіях (лише в Києві страждають на різні форми алергії майже 200,000 дітей), хронічних захворюваннях шлунково-кишкового тракту, серцево-судин

(Закінчення на стор. 12)

Хрещатик оновлюється

У червні в Києві почалась поважна реконструкція головної магістралі міста — Хрещатика. Це не виникло спонтанно, бо ще в 1995 році влада міста прийняла рішення перебудувати вулицю. Тепер кияни мають нагоду побачити це на власні очі. Чесно кажучи, я вже була підготовлена до того, що Хрещатик буде не таким, як його звикли бачити, але такого не очікувала. Вулиця перекопана, всюди гори піску, будівельні матеріяли. У кожному куточку метушаться люди в жовтогарячих комбінезонах з написом „Київміськбуд". Згори магістраль нагадує величезний мурашник, у якому перебігають з місця на місце яскраві цятки, схожі на мурашок-трудівниць. До цього ще треба додати гуркіт будівельних машин — і ви бодай приблизно зможете уявити, що там діється.

Відразу виникає питання: чому це відбувається такими швидкими темпами? У червні тільки все розпочали, а в серпні плянується закінчити реконструкцію, аби відсвяткувати на оновленому Хрещатику семиріччя незалежности України... Відповідь дуже проста: реконструкція плянувалась на 1.5 року, але зачинити головну магістраль міста на довгий час — неможливо. Саме тому будівничі мають такий напружений плян. Вони працюють у три зміни.

Вперше в післявоєнні роки на цій вулиці так багато будівельної техніки. Але уявіть собі, як через десятки років будівничі з гордістю показуватимуть онукам стертий у час війни з лиця землі і поспіхом відбудований Хрещатик, що перетворився на одну з кращих вулиць Европи. Адже будівельники повністю змінять комунікації та асфальтове покриття: на проїзній частині покладуть бетон, а на хідниках — фігурні плити. Також значно вище піднімуть ліхтарі. Відремонтують три підземні переходи, що мають велике значення для пересування людей. Можливо, з'явиться велика автостоянка на Европейській площі.

У пресі та серед політиків до

(Закінчення на стор. 27)

РЕЛІГІЯ

ГОДІ НАЗИВАТИ ЧОРНЕ БІЛИМ

Євген Іванків

У своєму дописі п. з. „Нащо видавати бажане за дійсне?", поміщеному у „Свободі" (з 31-го липня ц. р.), Митрополит Стефан не тільки дуже неприхильно оцінює мої статті на церковні теми, але також і перекручує мої погляди, приписуючи мені думки, які я ніколи не висловлював. Я ніколи не стверджував, що все зло у нашій Церкві, теперішнє і минуле — це вина Ватикану. Я тільки підкреслював, що у великій мірі винним є тут наш церковний провід, який більше дбає про інтереси Ватикану, ніж про добро своєї Помісної Церкви. Навіть метою цього допису Митрополита Стефана є не поліпшити ситуацію УГКЦ в Україні і на поселеннях, а тільки за всяку ціну виправдати Ватикан, промовчуючи всі його несправедливі акти супроти нас, і звалити вину на мене, а також інших, що стараються писати правду.

Фактом є також, що Ватикан (точніше — Папа) далі має великий вплив на процес обрання наших єпископів, і він добирає собі таких владик, які є вигідні для нього, а не для нас. Це й дає одну з підстав сказати, що Ватикан є головною причиною сучасної кризи в нашій Церкві.

Правдою є, що Ватикан часто помагав нашій Церкві і нашим науковим установам на поселеннях морально і матеріяльно, я цього ніколи не заперечував. Але правдою є також, що Ватикан постійно порушує і вкорочує законні права нашої Церкви і старається уподібнити її до Церкви латинської. Навіть у перевиданих Ватиканом (на прохання Митрополита Андрея) наших богослужбових книгах, в дусі наших східніх традицій, поміщено латинських святих у нашому календарі, а в молитвах Великої єктенії Папу відокремлено від Патріярха та інших ієрархів, в дусі римського централізму, що різко противиться традиції Сходу і заперечує також принцип колегіяльного правління, прийнятий Другим Ватиканським Собором. Патріярх Йосиф виправив цю аномалію у своїх літургічних виданнях. А навіть і Другий Ватиканський Собор, на якому винесено так багато корисних рішень для нас — про самоуправління, патріярхально-синодальний устрій, обов'язок зберігання своїх автентичних традицій, тощо — є тепер цілковито знехтований Ватиканом. Правда, можна б також звинувачувати наших владик, які не діють згідно із законними правами нашої Церкви, але, як уже згадано, їх настановив Ватикан і вони у всьому потакають йому. Митрополит Стефан уважає заголовок моєї статті „Бути чи не бути" („Свобода", з 27-го березня 1998 року) тенденційним і недоречним. Цікаво, що у львівській газеті „Високий замок" (з 12-го травня ц. р.) поміщено інтерв'ю з визначним церковно-громадським діячем Іваном Гелем п. з. „Хресна дорога Української Церкви". У цьому інтерв'ю іде мова не про „колись", а саме про сьогоднішню драматичну ситуацію в нашій церкві. Чи І. Гель також тенденційний і недоречний?

Фактом є, що Ватикан офіційно не визнавав підпільної УГКЦ, ані підпільних владик цієї Церкви. Преосв. Василя Величковського під час його перебування у Ватикані куріяльні урядовці називали священиком, а не єпископом. Щойно після розпаду Совєтського Союзу Папа визнав цих єпископів. Але не визнав синодально-патріяршої системи самоуправління УГКЦ (згідно з постановами Другого Ватиканського Собору), неначе б наша Церква ще далі перебувала на чужій території.

Я ніколи не був і не є проти того, щоб у вільній Україні були чужі Церкви, але вони не можуть претендувати на ролю господарів, не можуть діяти на шкоду нашій державі, нашому народові і нашій Церкві.

Тому, що Митр. Стефан дуже часто користується аргументами М. Галіва, висловленими у його статті „Пробуймо писати правду" („Патріярхат", травень, 1998 рік) у цій полеміці зі мною, я також маю змогу боронити свої позиції аргументами М. Галіва та інших авторів журналу „Патріярхат". У статті „Не хочеться вірити — Ватикан роз'єднує УКЦеркву" М. Галів пише ось що: „Папа Іван Павло II переконано, невідкличнo із посвятою працює у напрямі єдности всіх християнських Церков, тому трудно повірити у те, що бажає роз'єднувати нашу Помісну Українську Католицьку Церкву. На жаль, два листи, що вийшли з Апостольської Столиці за його підписом, є незаперечним фактом того поділу. Обидва листи є датовані 25-го березня 1995 року... Перший лист є заадресований Кардиналові Любачівському... Верховному Архиєпископові Львова для українців, з приводу Берестейської Унії, а другий Єпископові Іванові Семеді з Мукачева, з приводу Ужгородської унії „Рутенської Католицької Церкви". Виглядає нам, що тут питання не лежить у релігійно-богословській, але у суто політичній площині. Як можна сьогодні ділити Українську Католицьку Церкву в українській незалежній державі... Слід ствердити, що, на жаль, Українська Католицька Церква зі сторони Ватикану так мало зазнала справедливости („Патріярхат", липень-серпень, 1995).

У статті „Відзначення 400-річчя Берестейської і 350-річчя Ужгородської уній" Григор Пороxівник висловлює наступні думки: „Сьогоденний стан нашої Церкви у вільній українській державі є яскравим прикладом потоптання берестейських умов... Як болісно звучать слова глави нашої Церкви, Блаж. Патріярха Мирослава Івана, на вид, що творять з його Церквою-Матір'ю в Україні професіонали ватиканської політики: „Дивною нам видається одна річ, а саме, що на наших рідних землях треба доказувати нашу територію... Дивною

(Закінчення на стор. 18)

Разом з тернопільцями звеличаймо Божу Матір

Першого серпня припадає річниця смерти св. Альфонса Лігорі, основоположника Чину Найсвятішого Ізбавителя — отців-редемптористів. Св. Альфонс народився 1696 року недалеко Неаполя, в Італії. Хоч він був здібним адвокатом, все таки програв одну важливу справу, через що покинув адвокатуру і, проти волі свого батька, віддав себе Богові на службу. Від 1726 року, після висвячення на священика, взявся до душпастирської праці посеред опущених людей. В 1732 році засновує Згромадження Найсвятішого Ізбавителя, щоб його члени, як і він, працювали посеред найбільш опущених душ. В 1762 році Альфонса висвячено в єпископи. Помер 1-го серпня 1787 року.

Св. Альфонс Лігорі був великим моралістом, аскетичним письменником, духовним провідником і місіонером. 26-го травня 1839 року Папа Григорій XVI проголосив його святим. В 1871 році отримав титул „Учителя Церкви", а в 1950 році Пій XII визнав його „Покровителем всіх католицьких сповідників і моралістів".

Запустивши коріння в Італії, чин отців-редемптористів почав ширитися на північ від Альпів. З кінцем XIX століття бельгійський редемпторист о. Ахіль Деляре приїхав до Західньої Канади і побачив велику потребу духовної опіки посеред українських емігрантів. За дозволом Святішого Престолу, переходить з латинського на східній обряд, щоб віддатися потребам українських поселенців в Канаді. В 1913 році бельгійські редемптористи прибули до Галичини, заснувавши спочатку Галицьку (Львівську) провінцію, а пізніше — Закарпатську. На сьогоднішній день є більш як 6500 отців і братів святого Альфонса. Їх можна побачити в 70 країнах світу.

Львівська провінція до початку Другої світової війни мала 5 монастирів, ювенат з 150 хлопцями, новіціят і духовну семінарію. По Другій світовій війні большевики знищили Львівську провінцію. Багато отців було заслано в концентраки, а хто залишився, продовжував свою працю в умовах підпілля.

Сьогодні, коли Українська Церква в Україні відроджується, почали відроджуватися і монастирі отців-редемптористів. На сьогодні Львівська провінція нараховує більш як 60 отців і 40 юнаків, що бажають продовжувати ідеї святого Альфонса.

Одна з найбільших праць, яку отці-редемптористи Львівської Провінції взяли на себе, — це розбудова Монастирської церкви Матері Божої Неустаючої Помочі в Тернополі. Це одна з найбільших парафій у місті, але на цей час люди моляться у тимчасовій шопі.

Завдяки надзвичайній щедрості парафіян церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку розпочато будову нової церкви біля Співочого Поля, на бульварі Данила Галицького. Але бракує коштів. Отці редемптористи звертаються до ширшої громади в діяспорі, зокрема до тернопільців, що оселилися за кордоном, з проханням підтримати вже почату працю і збудувати храм на честь Богородиці. Проблем є досить багато, а найголовніша та, що місяцями люди не отримують платень, а будова потребує великих коштів.

Якщо хтось має шляхетне бажання допомогти отцям-редемптористам в побудові церкви, просимо Вас зложити на цю ціль свою жертву. Гроші можна надсилати на адресу: St. John's Ukrainian Church, 719 Sandford Avenue, Newark, N.J. 07106. Чеки також можна висилати на ту саму адресу, але з підписом: St. John's Redemptorist Mission.

Ми віримо, що волею Всевишнього скоро прийде час, коли український нарід піднесеться економічно і зможе прославляти Бога в своїх чудових церквах. А тепер, в дусі святого Альфонса Лігорі, який розумів найбільш бідних і опущених, допоможім тернопільцям скінчити будову церкви Матері Божої Неустаючої Помочі, і в такий чудовий спосіб причинитися до її звеличання. Нехай вас Благословить Господь, а Пречиста Діва міцно тримає у Своїй Святій Опіці!

Отець-редемпторист
Франко Шадяк, ЧНІ,
парох церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку.

Недобудований храм Матері Божої Неустаючої Помочі у Тернополі.

ЛІТЕРАТУРА

ВІН БАГАТО ЗНАВ І МІГ БИ СВІДЧИТИ

„Моє життя — шмат грязюки. З дитинства бачив я лише жах, смерть, розчавлені в глибині копалень людські тіла, дзвін пляшок замість похоронної музики, брудні матюки замість надгробних промов... Усе своє життя аж до тієї доби, поки не загули гармати, я жив під землею, працював коло камерону, навантажував вагонетку, потом їдким обливаючись... Худорлявий, напівголодний, миршавий, я не знав, що таке сонце...", — так писав про своє життя Левко Скрипник. Писав, сподіваючись, що всі оті жахи уже в минулому, що настала справді нова епоха, що комунізм (про який так тоді мріяли!) збудеться. Та і як було не сподіватися, коли ставали до ладу зруйновані в громадянську війну шахти, будувалися нові, активно впроваджувалися різні „соцмагання", які в ті роки ще не були такими фальшивими, як дещо пізніше. Народний ентузіязм і віра в світле майбутнє сягали свого епогею. Вирувало в Донбасі і літературне життя. У вересні 1923 року виходить, як додаток до газети „Кочегарка", перше число літературного журналу „Забой". Його популярності серед населення Донбасу заздрили навіть московські журнали. Уже четверте число розійшлося накладом 40,000 примірників! Було створено літературно-творчу організацію „Спілка пролетарських письменників і поетів Донбасу". А на перший з'їзд письменників і літстудійців Донецького краю прибуло 300 делегатів. Хоч як би ми сьогодні не кепкували над словами Горького про те, що робітники створять свою справжню літературу, ми не можемо заперечити того факту, що робітниче середовище, тоді в основному безграмотне, справді висунуло багато цікавих і талановитих літераторів.

Одним з них був і Левко Скрипник. Народився він 1903 року в Ясинуватій, в шахтарській родині. Сім'я рано втратила годувальника-батька, гірничого штайгера, і поневірялася то на Вороніжчині, то на Полтавщині і, врешті-решт, змушена була повернутися на Донбас. Там і почалася трудова біографія майбутнього письменника. Він опанував професію коногона. Від природи Левко був непосидючим, гордим, волелюбним. І звичайно ж, працювати на одному місці довго не міг. Про це він і сам згодом писав у своїх спогадах: „Вічно брудний, зморений, без грошей, розпатланий, тинявся від копальні до копальні, від однієї вошивої касарні до другої, від одного паркана до іншого, нікому непотрібний, чужий..." Він радісно зустрів революцію, рвався на громадянську війну. Кому в такому віці не хочеться тримати в руках зброю і визволяти людство від рабства! І Левко Скрипник стає активним учасником громадянської війни. Він був ад'ютантом Юзівського комуністичного полку, зазнав поранень і контузій. А після громадянської війни Левко Скрипник повертається до свого рідного краю, і все починається спочатку: та ж задушлива лява, ті ж самі вагонетки, які необхідно завантажувати вугіллям, те ж саме моторошне іржання коней, приречених, як і він, не бачити сонця, виснажлива праця, злидні. Для романтичного юнака, що звільняв трудящих від рабської праці цього було вже занадто. Левко не витримує. Його знову знаджує романтика, але цього разу — злодійська. І, як наслідок — арешт і харківський БУПР на Холодній Горі. І невідомо, як склалося б його життя, коли б один з тюремних чиновників не звернув уваги на прізвище арештованого, коли заповнював анкету, і не запитав, чи не доводиться він родичем уже знаменитого на той час наркома Миколи Скрипника. А через деякий час Левко стояв у кабінеті перед своїм дядьком, який з цікавістю і здивуванням слухав одисею життя свого племінника. Як згадував один з помічників Миколи Олександровича, останній, прослухавши, сказав: „З такою біографією ти міг би стати українським Джеком Лондоном. Але для цього треба раз і назавжди забути карти, горілку, лайдацтво і взятися за розум!"

Левко повертається в Донбас, самовіддано займається самоосвітою, багато читає, пробує писати. В 1926 році окремими виданнями виходять його перші оповіді, друкується автобіографічна повість „Золоте дитинство". Вона привернула увагу і читачів, і професійної критики. Про нього писали, як уже про сформованого прозаїка, що має неабиякий талант і чудово знає життя. Це був справжній успіх молодого письменника. Левко Скрипник, як і його улюблений Джек Лондон, писав тільки про те, що сам пережив, що сам побачив, пізнав. Це надавало його творам достовірности, приваблювало читачів. Популярність його творів зростала. Донбас поступово пригадував свою призабуту рідну мову. Все більше ставало українських шкіл. Колесо історії розкручувалося в бік національного відродження. Письменник теж починає писати рідною мовою. Доля Донбасу, доля упослідженої, скривдженої людини — основні теми його творчости. Кожен його рядок, часом аж занадто поетичної прози, дихав любов'ю до рідного краю. В одеському журналі „Металеві дні" з'являється його роман „Рудня", „Ново-Смолянка." Письменник готує збірку оповідань „Вибух". А йому ще ж немає і тридцяти!.. Але ентузіязм, з яким він розпочинав колись писати, згасає. Швидко відтремтіли літнім маревом ілюзії. Все частіше навідують його невтішні думки, тривожить відчуття ошуканости, все частіше впадає він в глибоку депресію, особливо після 1929 року. Адже Левко був поінформований через дядька набагато більше, ніж його колеги. Уже репресовано чимало його друзів і знайомих. Він покищо на волі, можливо, завдячуючи Миколі Олександровичу. Але 7-го липня 1933 року Миколи Олександровича не стало, він застрелився у своєму службовому кабінеті на знак протесту проти сталінських репресій. Коло замкнулося. Після самогубства дядька Левко Скрипник не видрукував жодного рядка. А незабаром зникає безслідно. Де і коли його арештували, невідомо, в архівах його судово-слідчої справи не виявлено. Ймовірно, що його ліквідували тихо, без усякого сліду, адже письменник, крім усього, багато знав і міг би свідчити... По сьогодні його твори не зібрані, не проаналізовані, не оцінені.

Леонід Талалай

Ро-Ко

МАЄМО ГОЛОВУ

Слухав я уважно проповіді владики при кінці Служби Божої, і він сказав, відітхнувши з полегшею: „Врешті вже маємо голову Верховної Ради...".

Це мене дуже здивувало. Не так тому, що Церква не повинна мішатися до внутрішньої державної політики, а тільки має за владу молитися, а тому, що я уже не слідкував за процесом обрання голови. Надокучило. Два місяці, 90 кандидатів, 20 голосувань! Верховна Рада вже встигла виказати тенденцію давати собі раду без голови. І не можна не погодитися з тими, що кажуть: пощо їм голови, як кожний депутат на карку носить голову — свою власну?

Але сталося. Немов чудо, як висловився наш владика. Не знати, від кого оце чудо прийшло, подумав я собі: чи від чистої сили, чи від якоїсь нечистої. Мій приятель — той, від політики, каже, що до Верховної Ради України не вступить ногою чиста сила, бо її заріже затовче серп і молот, які небезпечно й грізно, як меч Дамокля, все ще висять при самому вході.

Тепер я взявся за свої „інвестигаційні досліди": і who's who новий голова? Хто він, що він, звідки він, куди йшов, куди йде, куди піде? Тяжко було дошукатися.

Ткаченко носить ім'я Олександр. Таке саме, як колишній голова Мороз. Ткаченко був заступником Мороза в 13-му скликанні Верховної Ради. Отже, є народно-демократична послідовність — Олександер за Олександром...

Це скликання є 14-те. Звідки взялося таке велике число за сім років незалежности? Бо у високорозвиненому суспільстві таке історичне числення починається від найважливішої події, часто початку світу. Тому китайці мають своє числення, араби — своє, жиди — своє і т. д. Верховна Рада України, очевидно, не відстає від культурних цивілізацій і своє числення починає від найважливішої події — „великої жовтневої революції" у Петрограді. Це й історично! І є традиційна тяглість, — замість завжди починати числення від себе!

Ткаченко винен неньці Україні 75 мільйонів долярів. Американських. За кредити на державні ґарантії неньки України. Але це дрібниця. Бо яка добра ненька вимагатиме від свого рідного сина сплати боргу? Тим більше, що ці мільйони позичені в Америці, де й закуплено насіння кукурудзи. І що тому винен Ткаченко, який був президентом асоціяції „Земля і люди", котрій американці продали нікудишнє насіння кукурудзи. (Мабуть, воно на океані скільчилося). Він не перший. Перед ним був кукурудзяний вождь кукурудзяної політики — Хрущов. І врешті, Ткаченко не міг знати, куди решта грошей поділася, бо він був тільки президентом, а президент грошей не рахує. І у вільноринковій системі кожний має право на банкрутство. Тим більше голова Селянської партії.

Політологи кажуть, що Ткаченко був „мовчазний депутат" — не забирав слова у 13-му скликанні — й буде „мовчазний голова". Це позитивно: у ВР і так забагато депутатів говорить забагато на вітер.

І у всьому буде слухати мудрішого Мороза. Це ще один плюс. Що в тому злого, що хтось послухає порад мудрішого? Більше б таких!

Однак Ткаченко, де треба, вміє своє слово сказати, і то голосно. Коли Роман Зварич, який зрікся американського громадянства, щоб

(Закінчення на стор. 24)

Нові видання

„Пеняки"

Бібліотека літературно-краєзнавчого журналу „Брідщина" видала книжку Осипа Панчишина, якій автор дав назву: „Моє рідне село Пеняки". За жанром це — мемуарно-краєзнавчий нарис.

Книжка чепурного невеликого формату має 370 сторінок, багато світлин і поділяється на чотири розділи. У першому розділі, „Колиска дитинства", автор розповідає про Пеняки - село його дитинства та юности. У другому „З Пеняк до Австрії, через Німеччину до Венесуелі, з Каракасу до Чикаго", — про свою скитальську епопею та приїзд на вільну землю Вашінгтона. В третьому розділі, „У горнилі національно-визвольних змагань", О. Панчишин висвітлює події визвольної боротьби на тлі рідного села та його околиць. А четвертий розділ „Пеняки та довколишні села в наукових дослідженнях, архівних документах та періодичних виданнях і спогадах сучасників" говорить сам за себе.

Автор у передньому слові зазначує, що до написання цієї книжки змусило його бажання „зберегти історичну пам'ять і всі ті цінності, які нагромадилися з часу заснування мого рідного села Пеняки ще в княжу добу (історична згадка датується XУ століттям) до нинішніх днів, коли Бог післав Україні незалежність і самостійність". Безперечним є, що книжка цікава не тільки для мешканців Пеняків і довколишніх сіл, але також у майбутньому вона стане джерелом матеріялів для дослідників цього закутка Брідщини.

Книжа коштує 14 дол. включно з пересилкою, її можна купити, пишучи на адресу:

Osyp Panczyshyn, 2140 W Huron St., Chicago, Ill. 60612

КУЛЬТУРА

Квартет ім. Леонтовича в Мюзік Мавнтен

Богдан Марків

Елітарний Квартет ім. М. Леонтовича, що виступає з концертами в Мюзік Мавнтен вже одинадцятий сезон, стягнув незвичайну кількість слухачів на свій концерт в неділю, 19-го липня. Публіка, що пам'ятає цей ансамбль з його високоякісних виконань, ущерть заповнила залю. Другою причиною був добір творів, серед яких знайшовся рідко виконуваний чельо-квінтет Шуберта.

Концерт почався Квартетом Ф-дур опус 18 ч. 1 Бетовена. Перша і остання частина твору тривають довше, ніж відповідні частини інших п'яти квартетів опусу 18, а музика робить блискучий ефект. Друга частина найдовша з повільних частин і дуже емоційна... Скерцо в найкращому темпі і модуляційно найдальше відбігає від основної тонації. Секрет інтепретації Квартету ім. М. Леонтовича полягав у фіналі, відіграному з електризуючою скорістю та незвичайною силою. З такою прецизністю були виконані інші частини того квартету. Юрій Мазуркевич та Юрій Харенко — скрипалі, Борис Дев'ятов — альт і Володимир Пантелеєв — чельо втримували широкі віддихи і, де можна було, дали багато ліричного тепла і тим поставили цей твір якраз посередині між Моцартом і Шубертом.

Музикування на такому рівні Квартет ім. М. Леонтовича продовжував також у квартеті ґ-моль Клода Дебюссі. Цей твір написаний у циклічній формі — це спосіб компонування, в якій всі частини пов'язані між собою одною мелодією. Циклічна форма в композиції майже всевладно панувала в творах французьких майстрів, почавши від Цезара Франка і Ернста Шоссона. Дебюссі опрацював свій музичний метеріял в стрункій та економній формі і тим дав початок до відродження французького клясицизму. Твір визначається балянсом і ґраціозністю, тому став зразом для інших композиторів. Музика твору виповнена прекрасною атмосферою, яка робить композитора одним з великих імпресіоністів у музиці.

По перерві до згаданих артистів долучився знаменитий челіст Стіфен Кейтс — для виконання Шубертового шедевру — Чельо-Квінтету в Ц-дур опус 163.

Цей квінтет був одним з останніх закінчених інструментальних творів композитора перед смертю 19-го листопада 1828 року.

Прилюдне виконання відбулося аж 17-го листопада 1850 року в Малій Залі Віденського Музичного Товариства.

Прегарну мелодію в першій частині експонують два челі, а згодом її перебирають скрипки. П'ять партій дають більші можливості групувати інструменти і осягнути різні делікатні тембри. Таким чином це зближує ансамбль до оркестрових ефектів.

Музика квінтету віддзеркалює духовне наставлення композитора. В першій частині він висловив свій біль, страждання та резигнацію експресивним першим мотивом. Дуже вдячна побічна тема з'являється неначе з другого світу, яка стає протилежною силою у тій душевній драмі, і вона навіть переважає, немов посідає переможну влативість. Ададжіо непомітно вводить слухача в мрійливий стан, з якого скоро його будить схвильованими тріолями, а стурбованими синкопами вносить неспокій, в якому снуються скорботні мелодії. В кінці повертається початкова ідилія з малою ремінісценцією тривожного епізоду. Нагло, з повною енергією вривається скерцо, і в тому моменті заникає ідилія попередньої частини. Тріо знову насуває серйозні міркування про смерть. Фінал має радше бадьорий характер і тріюмфальний заключний епізод виконується у стрімкому темпі.

Кожний виконавець тут має вдячну ролю: скрипки грають, немов рідні брати, альт на переміну музикує то зі скрипкою, то з чельом, а оба челі, як близнята, виспівують впродовж цілого твору. Виконання завдяки співпраці кожного інструменталіста, які вклали всю силу свого почуття у виконуваний твір, було справді вершинне. Довготривалими оваціями публіка заявила, що бажає слухати Квартет ім. Леонтовича в наступному сезоні.

Незабутня „Вулиця"

Роман Левицький

Мова йтиме про композицію Філарета Колесси „Вулиця" — низку любовних пісень.

Ту прекрасну композицію розучував хор учнів учительської семінарії в Криниці, на Лемківщині. Мені було любо і мило співати з молоденькими хористами. Директор семінарії, визначний педагог Омелян Цісик, казав так: „Як я буду мати доброго учителя до руханки і доброго учителя до співу, то моя школа буде мати успіх." — Я був наймолодшим учителем серед професорів тієї школи, деякі учні були моїми ровесниками і я до них ставився як до товаришів, з пошаною і любов'ю, а вони мені віддячувалися тим самим, любов'ю і пошаною.

Дорогі читачі „Свободи"! Полиньте зі мною до Криниці, до учительської семінарії і, співаючи „Вулицю" разом з молоденькими учнями, самі молодійте:

Понад тими гороньками сходить місяць з зіроньками.
А ще вище підлітає сивий сокіл з вірлоньками.
Ой, летить же він, летить та крилоньками блудить.
Ой, як тяжко на серденьку, як хто кого вірно любить...

Чудова мелодія, а ще краща мистецька музична обробка Ф. Колесси полонила серця й почування молодих співаків. Тут ще мушу додати, що композитор дуже точно позначив, як виконувати кожну фразу, в якому темпі, в якій силі голосу, де стишувати, а де співати голосніше... Я бачив, з якою насолодою вони вивчували пісні, як уміло і точно реаґували на кожний рух дириґента, як раділи з успішного виконання.

...Як будем-ся розходити, будемо плакати.
Буде моє, буде твоє серденько вмлівати...

„Вулиця" Філарета Колесси завела наш учнівський хор на Перший краєвий конкурс українських хорів у Галичині, до столиці Західньої України, до Львова. Конкурс було влаштовано з нагоди 100-ліття від дня смерти одного з найбільших композиторів України, Миколи Лисенка.

До конкурсу зголосилося 450 хорів з Галичини, Холмщини, Лемківщини. Спеціяльно створена комісія знавців-музикологів перевірила мистецький рівень усіх хорів і допустила до кінцевих змагань тільки 73 з них.

В Криниці стали до двобою два хори. Треба сказати, до нерівного двобою, бо Громадянський хор під керівництвом досвідченого дириґента Л. Крушельницького був кількісно удвічі більший, а голосово — куди кращий від семінарійного.

Одначе трапилася велика несподіванка. Філарет Колесса приїхав до Криниці як суддя для оцінки обох хорів. Спершу він прослухав Громадянський хор, а наступного вечора — хор семінарії. Коли ми проспівали усі три обов'язкові композиції М. Лисенка, Ф. Колесса попросив заспівати ще якусь пісню і зазначив, що вона не мусить бути Лисенкова, а будь-якого іншого українського композитора.

Ми заспівали „Вулицю". Колесса слухав уважно від початку до кінця, хоч та композиція довга, майже півгодинна... По закінченні Ф. Колесса іде по сходах з паличкою на сцену... Мені майнула думка, що він буде мене тією паличкою бити. Підійшов до мене, обняв, поцілував у чоло і, зворушений, зі сльозами в очах, сказав: „Я сам не знав, що вона така гарна".

Рішення було: до Львова поїде, як переможець, хор семінарії. І тут, в Оперному театрі, ми перемогли у своїй категорії. Я думаю, що головним чином саме завдяки „Вулиці".

Врешті нас стрінула ще одна премила несподіванка. Князь нашої церкви, Митрополит Шептицький, запросив наш хор на Святоюрську Гору. Коли ми проспівали йому Многоліття і лемківську пісню „Здалека-сме приїхали", Митрополит поблагословив нас своєю десницею, а я поцілував ту щедру руку. Тоді Митрополит усміхнувся і пожартував, кажучи: „А з котрих ти Левицьких?... Бо їх було тут, на теології, так багато, що якби кинути камінчиком високо вгору, то напевно впав би той камінчик на Левицького".

Сівач на ниві національної культури

Недавно сповнилося 90 років життя видатного українського поета, прозаїка, мистця і мислителя Василя Барки, який своєю літературною творчістю допомагає українському народові знайти шлях до відновлення духових вартостей.

Щоб вшанувати цю вийнятково працьовиту і водночас дуже скромну людину, в Глен Спей, місцевості, де саме проживає Василь Барка, створився Комітет для відзначення ювілею письменника, тим більше, що з його 90-річчям збігається 50-річчя творчої літературної праці, а також надання йому Всеукраїнським Благородним Культурно-Науковим Фондом ім. Т. Шевченка в Києві високої нагороди.

До Ювілейного комітету ввійшли представники всіх місцевих організацій і церковних комітетів, а очолив його Антон Філімончук. В неділю, 20-го вересня ц. р., на „Верховині" відбудеться ювілейна зустріч з лавреатом Василем Баркою. Спільним бенкетом та короткою програмою наша громада вшанує цю непересічну людину, „літописця відродження християнської України" (слова Миколи Вірного). Головну доповідь про письменника виголосить редактор Микола Французенко. Ювілейний комітет запрошує до участи не тільки нашу громаду, але також широке коло громадянства, наші культурні і наукові установи та їхніх представників, бо таких людей, як Василь Барка, мало між нами, і нам слід їх шанувати та гордитися ними. Того ж дня, 20-го вересня, заплянoвано Молебень в наміренні лавреата (якщо погода дозволить, на майдані „Верховини", перед пам'ятником І. Франка), а також буде виставка його творів.

Квитки на ювілейну зустріч, в ціні 15 дол. від особи, можна отримати в членів Комітету. Привіти від організацій, наукових і громадських установ слід надсилати на адресу: A. Filimonchuk, P. O. Box 248, Glen Spey, NY 12727.

Щодо вашої участи в цій зустрічі просимо телефонувати (не пізніше, як до 15-го вересня ц. р.) на числа: (914) 858-2524 А. Філімончук, або (914) 856-1323, „Верховина".

Богдан Кандюк,
Глен Спей

АЛЬМАНАХ УНС 1999

Редакція „Свободи" приймає матеріяли до Альманаху УНСоюзу на 1999 рік, в якому припадають такі роковини, як 10-річчя установчого з'їзду Народного Руху України в Києві, 100-ліття народин Олекси Стефановича, 125-річчя народин Марка Черемшини, 150-річчя народин Олени Пчілки, 275-річчя смерти гетьмана Павла Полуботка, 350-річчя козацького реєстру, 360-ліття битви під Конотопом та інші.

Статті на ці та інші теми редакція прийматиме до розгляду до вівтірка, 15-го вересня. — Ред.

Українознавство — для війська

Учасники курсів українознавства.

Сприяючи українізації Збройних Сил України, Американський Координаційний Комітет Допомоги Україні (голова — Володимир Воловодюк) фінансував чергові курси з українознавства для офіцерів української армії. Вони відбулися від 1-го до 13-го червня ц. р. Підготовлено 60 офіцерів-українознавців (автор програми курсів — американський професор історії Тарас Гунчак).

Офіцери-вихователі всіх рангів зі Севастополя, Одеси, Херсона, Дніпропетровського, Харкова, Чернігова, Вінниці, Івано-Франківського, Львова і Києва, місцевих та віддалених військових гарнізонів отримали рідкісну можливість поглибити свої знання в галузі українознавства, а також обмінятись думками щодо його широкого впровадження у виховну роботу серед військовиків.

Як і попередні, ці курси полягали в читанні лекцій з історії України, української культури, праці відеолекторію „Невідома Україна", проведенні дискусій з питань практичного здійснення у Збройних Силах України державної комплексної програми „Українська мова", написання офіцерами рефератів (залікових випускних робіт) на вільну тему з рекомендованої історико-українознавчої тематики, а також звернення зі словом до офіцерів ректора Київської Духовної Академії, Єпископа Вишгородського Даниїла — всього 90 годин навчання.

Під час курсів в оточенні офіцерів постійно перебували Володимир Воловодюк і Тарас Гунчак, де співрозмовники роздумували про долю України, її сьогодення і майбутнє. Серед лекторів були також відомі вчені-українознавці Петро Кононенко, Володимир Сергійчук.

Загалом на курсах українознавства вже підготовлено 158 офіцерів-вихователів.

Характерною ознакою курсів є державницька спрямованість лекцій. Взяті в комплексі, вони створюють у слухачів уявлення про Україну і світове українство як цілісність.

Анатолій Мартинюк,
Київ

Відбулася Сесія Ради Митрополії УПЦеркви в ЗСА

В осередку Української Православної Церкви в Савт Бавнд Бруку 20 —22-го липня цього року відбулась бюджетова Сесія Ради Митрополії УПЦеркви в ЗСА. В ній взяли участь всі три єпископи УПЦ на чолі з Митрополитом Константином, члени Ради Митрополії та Контрольної комісії, голови всіх центральних прицерковних організацій.

Учасники сесії докладно обговорили звіти від Консисторії і низки відділів та комісій управління Церкви. Також прийнято звіти від адміністратора посілостей Церкви, від Комісії в справах молоді та шкіл, комісії існуючих фондів, адміністрації цвинтаря, музею та бібліотеки. Вислухано звіти про реноваційні проєкти Церкви, звіт ректора семінарії Святої Софії, від Об'єднання Українських Православних Сестрицтв, від Української Православної Ліґи, яка щойно відбула свою конвенцію, від Товариства Святого Андрія та Табору Всіх Святих.

Радою Митрополії схвалено діяльність Консисторії на наступний бюджетовий 1998-1999 рік.

В ділянці майбутніх проєктів для розбудови Церкви широко обговорено справу будівництва нового будинку для музею. Також приділено багато уваги праці Комісії для опіки та допомоги старшим та немічним. Відновлено працю Комісії для прицерковних шкіл українознавства та недільних шкіл.

У справі допомоги Україні особливо відзначилися Товариство Святого Андрія та Об'єднання Українських Православних Сестрицтв. Крім благодійної діяльності в Україні, Товариство Святого Андрія зібрало на відбудову Золотоверхого Михайлівського Собору в Києві понад 81,000 дол. Рівночасно Об'єднання УПСестрицтв на цю ціль зібрало 8,000 дол. — в додатку до багатьох інших проєктів, які здійснюються в Україні завдяки жертвенності сестрицтва нашої Церкви.

Кінцевий день сесії був присвячений підготові до 15-го Собору Церкви, що відбудеться від 14-го до 19-го жовтня цього року в осередку УПЦеркви ЗСА. У звіті Статутової комісії відзначено велику активність парафій у обговоренні „Проєкту змін до статуту". Ці зміни головно стосуються чіткого визначення соборноправности та незалежности нашої УПЦеркви, як також найвищої ролі та влади Собору у керуванні Церквою.

Пресова Служба УПЦ в ЗСА

Допоможімо українцям Луганщини!

Українцям міста Луганське після наполегливих зусиль вдалося, нарешті, офіційно зареєструвати в уряді парафію св. Миколи Чудотворця, Української Православної Церкви Київського Патріярхату. Число її членів зростає з кожним днем. Вірні цієї громади стали активним осередком національно-релігійного пробудження і приєднання тих родин, які забули або й не знали, що вони з роду — українці.

Отже, парафія діє, але без храму Божого. Божі Служби ведуться в приватних будинках. В парфіяльному житті на кожному кроці — криза, населення — в економічній скруті. Комітет Допомоги Україні, Відділ Центрального Ню Джерзі, вирішив простягнути парафії у Луганському братерську руку. Передусім було вислано найнеобхіднішу Богослужбову літературу та священиче облачення. Наступна, набагато важливіша, але й складніша справа — фінансове сприяння нашої діяспори побудові Божого храму у Луганському.

Ось уривки з листів, надісланих парафією Миколи Чудотворця до Відділу Центрального Ню Джерзі КДУ: „Всім вам дякуємо за так потрібну нам допомогу в християнській праці Української Православної Церкви в окупованому Московським Патріярхатом східньому регіоні України. В Луганському є 10 церков і всі вони — Московського Патріярхату".

„Луганський міськвиконком спеціяльним рішенням виділив земельну ділянку для будівництва храму. На підставі цього рішення парафія св. Миколи Чудотворця УПЦ КП плянує збудувати перший храм у Луганському на 1500 осіб... Земля дається на два роки в оренду, за ці два роки треба побудувати храм. Якщо спорудимо фундамент храму і службові приміщення, то землю не заберуть, а продовжать оренду на 49 років, а потім і навічно".

„За оренду землі... протягом одного року Луганський міськвиконком вимагає 1000 гривнів. Для нас це величезна сума, тому є загроза, що ділянку заберуть багаті підприємці і збудують там „дансінґ-клюб". Парафія св. Миколи Чудотворця вклоняється всім членам Комітету і просить матеріяльної допомоги для будівництва першого в Луганському храму УПЦ Київського Патріярхату. В цьому ділі фізичною працею нам допомагають українські козаки місцевого об'єднання козацтва".

„Парафія св. Миколи Чудотворця через пресу, радіо, телебачення просила населення допомогти матеріяльно в будові храму св. Миколи Чудотворця УПЦ КП, але ми не отримали ні одної копійки. Проросійськи наставлені мешканці Луганщини не визнають самостійної України, не визнають УПЦ КП, вони хотіли б, щоб Україна знову повернулась в російську неволю".

Парафія прислала відповідні документи, які торкаються будівництва храму у Луганському, а саме:

1. Патріярше благословення УПЦ КП на побудову цього храму, з датою 4-го вересня 1996 року.
2. Згоду Державного Проєктного Інституту, з датою 1-го квітня 1998 року.
3. Звернення парафії до мешканців Луганського і Луганської області.
4. Документ від державного комунального земельного підприємства.
5. Документ від Міської Ради Луганського, з датою 21-го лютого 1997 року.

Комітет Допомоги Україні, Відділ Центрального Ню Джерзі, має намір активно сприяти добрій християнській справі, яку заініціювали українці Луганського.

Дорогі брати і сестри, відгукніться! Ваші пожертви просимо надсилати на адресу: Ukraninian Orthodox Federal Credit Union 35 Main St. So. Bound Brook, N. J. 08880. USA.

Чеки чи моні-ордери виписувати на: Committee for aid to Ukraine Acc #: 7233 Please indicate on the check or money order: Luhansk.

о. Іван Лищик,
Заступник голови КДУ на Центральне Ню Джерзі

Українські вчені...

(Закінчення зі стор. 8)

ної, нервової й ендокринної систем, а також забезпече виведення з організму радіоактивних та токсичних речовин.

Продукти з пробудженого насіння, виготовлені за українською диво-технологією, пройшли всі можливі перевірки і рекомендовані Міністерством Охорони Здоров'я для лікувально-оздоровчого харчування постраждалих від наслідків Чорнобильської катастрофи та в санаторіях „Укрпрофоздоровниці". Вони вже використовуються дитячими лікувально-оздоровчими центрами Київської, Житомирської, Вінницької, Львівської, Одеської та інших областей.

Українцям поза Україною ЕНТІС пропонує послугу, на яку донині ніхто в Україні не спромігся. Йдеться про те, що кожен з наших закордонних родаків особисто має можливість допомогти своїм рідним в Україні, уклавши договір-доручення з фірмою ЕНТІС. За цим дорученням фірма виготовить необхідну кількість продуктів ЄСО, доставить їх в будь-яке місце на території України, складе раціон харчування та навчить приготуванню страв та кулінарних виробів з продуктами ЄСО. І обов'язково повідомить закордонного добродія про виконання.

Особисто знаю українців у ЗСА, які й досі надсилають своїм рідним в Україні сухе молоко, іншу харчову всячину заокеанського виготовлення. Про те, що таким чином збагачується бюджет іншої країни, не згадую. То ж чи не краще витратити коштів менше, а результат отримати кращий, скориставшись досягненням українських вчених? Знаючи не один рік директора ЕНТІСу, доктора технічних наук Олега Цигульова та його співробітників (адреса НВФ „ЕНТІС": 252070 Київ, вул. Почайнинська, 53/55. Тел.: (380 44)417-1276, телефакс: 417-1026), їхній високий науковий авторитет, порядність та пунктуальність, стверджую, що все ними зроблене має лише відмінну якість.

Ігор Винниченко,
директор Інституту Досліджень Діяспори,Київ.

Помічна рука молодого хірурга

Д-р Комісаренко, д-р Слупчинський, д-р Стерн.

ПАРСИППАНІ (О. Кузьмович). — Якось так воно буває, що на розмови до редакції приходять або мистці різних ділянок, або політики, а рідко бажають розповісти про себе члени таких професій, без яких годі жити спокійно та не шукати їхньої помічної руки.

Тут на першому місці, без найменшого сумніву, стоїть професія лікарів. Завдяки розвиткові технології, саме ця професія іде постійно вперед і приносить нові можливості для порятунку чи продовження людського життя.

У нашій спільноті, так тут, як і в Україні, щораз більше молодих професіоналів медичного звання, які шукають і знаходять можливості допомогти тим сотням невинних жертв атомової аварії в Чорнобилі, що, не зважаючи на щораз довшу відстань від самого вибуху, далі й далі терплять і вмирають. Зокрема трагічними є численні захворювання серед дітей.

Тому особливо тепло на душі, коли можна почути від молодого українського, вишколеного довгими роками праці в ЗСА, хірурга, що ще до часу закінчення спеціялізації він використав нагоду, щоб допомогти жертвам

(Закінчення на стор. 28)

Офіційне фото Білого Дому.

А. Ґор в часі відвідин Чорнобиля, 23-го липня ц.р.

Віцепрезидент А. Ґор зворушливо промовляв у Чорнобильському музеї

Як ми вже повідомляли, („Свобода", з 31-го липня) віцепрезидент ЗСА Алберт Ґор в часі своєї поїздки в Україну відвідав також Чорнобиль та музей, який там знаходиться, і виголосив зворушливе слово про свої думки та враження із тих перших відвідин Чорнобиля. У ньому він згадував тих героїв Чорнобиля, що рятували інших ціною власного життя або померли невдовзі після аварії. А. Ґор говорив також про тих невинних дітей, які потерпіли чи далі терплять від радіяції, що її отримали після вибуху 12 років тому.

Віцепрезидента турбує доля дітей і їхнє майбутнє, якому поважно загрожує збільшення захворювань на рака. А. Ґор спрямовує свої міркування до думки, що цілий світ повинен бути немов одна велика родина і тільки через такі почування можна прийти до остаточного зрозуміння небезпеки та непотрібности нуклеарної зброї, яка може і без війни принести стільки нещастя.

А. Ґор вичисляє держави, які стали носіями миру і до таких включає Україну, яка добровільно відмовилася від атомових арсеналів. Він уважає, що усі потребують мати таку відвагу, як її показали українці після Чорнобильської траґедії, і разом, єдиною великою родиною будувати спільно новий світ з думкою про дітей і їхнє майбутнє. Відданям під Божу опіку усіх дітей і усіх тих, що працюють для миру закінчив А. Ґор своє зворушливе слово до українського народу, виголошене в Чорнобилі.

ДЕМОКРАТИ ВШАНОВУЮТЬ УКРАЇНЦІВ

Представники української групи, що брали участь у святкуваннях Етнічного Дня у Вашинґтоні.

ВАШІНҐТОН. — У червні, з приводу Етнічного Дня, члени Демократичної партії вшанували українців-демократів, разом з іншими представниками етнічних груп, що прибули до столиці. Понад 200 провідників етнічних груп з усіх усюдів зібралися того дня у Вашінґтоні. Їх прийняв віцепрезидент Ал Ґор разом з групою демократів – членів Палати Репрезентантів. Ряд демократичних провідників промовляло в часі полуденка, зокрема президент Демократичної партії Стів Ґроссмен ствердив, що етнічні групи – це інтеґральна частина американської спільноти.

Губернатор Джім Едґар відзначає етнічні школи

Зліва: Донна М. Фіттс, екзекутивний директор Бюра губернатора; Надія Хойнацька, директор Рідної Школи, і Пет Міхальська, член Бюра губернатора для етнічних справ.

ЧИКАҐО, Ілл. — Губернатор Дж. Едґар спонзорував прийняття для етнічних шкіл Чикаґо в Джеймс Томсон центрі. На прийнятті були представники 100 шкіл із 30 різних етнічних груп. Усі вони отримали відповідні нагороди за свою працю.

Українці домоглися...

(Закінчення зі стор. 1)

рафина про слухання справи, заявляючи, що не розслідуватиме жодних випадків перекручування інформацій без „ істотних зовнішніх доказів".

Два роки тому О. Серафин, який подав цю справу до суду, попросив Еф-Сі-Сі відкинути прохання Сі-Бі-Ес щодо надання цій мережі права на використання телевізійної станції „WGPR-TV" у Дітройті.

Згідно з постановою суду, Еф-Сі-Сі не може вимагати від О. Серафина доказів того, що Сі-Бі-Ес навмисне спотворила інформацію. Комісія може лише зажадати від нього представлення справи, підкріпленої суттєвими доказами, що є легшим завданням.

Адвокати Сі-Бі-Ес твердять, що немає доказів про навмисне викривлення мережею згаданої передачі. Крім того, за їхніми словами, Еф-Сі-Сі ще нікого не позбавляла трансляційних прав на такій підставі, інтенцію їхньої телевізійної мережі тенденційно викривити частину названої передачі.

Коли у Ст.- Петербургу стоятиме пам'ятник Т. Шевченкові?

Микола Світуха

Стаття Валентина Чемериса в „Літературній Україні" (з 9-го липня ц.р.) про труднощі із спорудженням пам'ятника Тарасові Шевченкові в Ст.- Петербурзі, місті з яким пов'язані найкращі роки надто короткого життя Кобзаря України, викликує природне зацікавлення серед українців західньої діяспори, які вже десятки років тому вдало розв'язали проблеми побудови пам'ятників Шевченкові в таких центрах, як Вашінґтон, Вінніпеґ і Буенос-Айрес.

Повертаючи в історію, автор статті насамперед пригадує про перші успішні намагання спорудити пам'ятник Кобзареві — у 1918 році, коли у Ст.- Петербурзі, на Кронверкському проспекті, поставлено пам'ятник за проєктом латвійського скульптора Я. Тілберга. Цей пам'ятник достояв, одначе, лише до 1926 року. Мабуть, ідеї Шевченка ніяк не узгоджувалися з ідеологічною лінією КПСС. І так довелося чекати 63 роки, щоб будьяка мова про вшанування Шевченка в колишній столиці Росії не ставала причиною звинувачення в українському „буржуазному націоналізмі".

Отож коли в 1989 році появилися серйозні тріщини у тодішній „ленінській дружбі народів" і деякі представники компартійної еліти відважилися думати самостійно, українська інтеліґенція Ст.- Петербургу знову порушила питання про спорудження пам'ятника Кобзареві в місті, де Шевченко жив, творив і помер. Завдяки досить прихильному наставленню тодішнього мера Ст.- Петербургу А. Собчака, ідею пам'ятника позитивно прийняла міська адміністрація, і для нього знайшлося доволі престижне місце на площі перед бібліотекою Академії Наук Росії.

Здавалося б, справу прискорить той факт, що вже готовий пам'ятник Тарасові Шевченкові, виготовлений з бронзи відомим українським скульптуром Леонідом Молодожанином з Вінніпеґу, був доставлений, на його ж власний кошт, у Ст.- Петербург вже на початку 1994 року. Леонід Молодожанин, відомий під ім'ям Лео Мол, вже давніше створив дорогі українцям пам'ятники Кобзаря у Вашінґтоні, Буенос-Айресі (Арґентина) і Прудентополісі (Бразилія), а світову репутацію виробив собі скульптурами таких історичних постатей, як Вінстон Черчіль і королева Єлисавета II, президенти ЗСА Кеннеді і Айзенгавер, Папа Іван XXIII і Павло II та цілий ряд інших діячів.

Його доля до якоїсь міри була колись також пов'язана з Ст.- Петербургом, де Молодожанин навчався в Академії Мистецтв ще до війни. Воєнні події заставили його продовжувати студії в Берліні і в Гаазі. У 1949 році переїхав до Канади. Тут він став заслуженим членом Королівської Академії Мистецтв, створив десятки церковних вітражів і скульптур, а для його колекції бронзових статуй місто Вінніпеґ призначило окремий парк імені Лео Мола. Отож здавалося природним, що міська управа Ст.- Петербургу з вдячністю прийняла його скульптуру Шевченка.

Зі знайденням місця для пам'ятника Кобзареві виникли деякі ускладнення. Все ж коли після довгих політичних маневрів навесні 1997 року було остаточно вирішено питання про закладення фундаменту, в присутності скульптора Леоніда Молодожанина, здавалось, що проєкт таки стане дійсністю. Але з наближенням осени 1998 року бронзова скульптура Шевченка все ще залишається десь у скринях. А все, начебто, через брак ґраніту на п'єдестал і брак невеликої суми, 90,000 долярів, потрібної для закінчення роботи.

Виглядає, що громадський комітет не спромігся знайти відповідних спонзорів проєкту, ані зацікавити потенційних жертводавців серед більш як стотисячної громади українців Ст.- Петербургу і північних реґіонів Росії. Не помогли надії на бюджет міста, ані звернення громадського комітету до Президента і Верховної Ради України.

Питання варте деякої застанови. Як відомо, в усіх країнах діяспори проєкти побудови пам'ятників Тарасові Шевченкові були здійснені завдяки пожертвам громадянства. Ніяких державних субсидій на такі цілі не було. Натомість в колишньому СССР побудову будь-якого пам'ятника плянували і здійснювали „чиновники" компартії на кошт державного бюджету. Можна здогадатися, що серед української громади Росії, а зокрема Ст.- Петербургу, продовжує панувати переконання, що спорудження пам'ятника Шевченка — це справа держави, а не української громади.

В Києві, як відомо, існує Українська Всесвітня Координаційна Рада (УВКР), яка уважає своїм пріоритетним завданням координацію зусиль саме східньої діяспори, себто українських громад Російської Федерації і новопосталих держав Азії. Немає сумніву, що в проводі УВКР не бракує ідейно свідомих людей, які вповні розуміють важливість спорудження пам'ятника Тарасові Шевченку в Ст.- Петербурзі. Існує і благодійний Всеукраїнських Культурно-Науковий Фонд Тараса Шевченка, який мав би підтримувати найрізноманітніші починання в мистецтві і науці і сприяти зростанню авторитету України в цілому світі. А в різних містах України діє цілий ряд наукових і громадських установ імені Тараса Шевченка. Діють також різні фонди, які могли б внести свою пайку. Щоб бронзова статуя Тараса Шевченка нарешті стояла на п'єдесталі в Ст.- Петербурзі, потрібно не слів, а рішучих заходів. Це був ви не лише факт вшанування поета, але і акт політичної зрілости російської держави.

ГОДІ НАЗИВАТИ...

(Закінчення зі стор. 9)

для нас є та вимова доказування, що наша рідна земля є нашою територією, під час, коли інші католицькі конфесії, які прийшли і зайняли деякі місця на ній, того обов'язку не мають..." І блíднуть тут взнеслі рішення Другого Ватиканського Собору, блíднуть глибокі змістом декрети окремих папів, а між ними й Івана Павла II в його Апостольському Листі (17-го січня 1988 р.), де кажеться: „Характерна автономія в дисципліні, якою втішаються Східні Церкви, не приходить з привілеїв, наданих Римською Церквою, але з самого Закону, яким ці Церкви втішаються з часів Апостолів..." Чомусь у практичному застосуванні засвідчуємо якусь іншу інтерпретацію. Не знаю, може я перечулений... але такі заяви звучать як статті колишньої совєтської конституції „про свободу релігії і право кожної республіки покинути союз включно до відокремлення". Чи пам'ятаєте? Вони, ці заяви, звучали напрочуд гуманно, а насправді були драконсько-нелюдяні" („Патріярхат", листопад, 1995 р.).

Вже ті наведені факти переконливо свідчать про несправедливе, неприхильне і дискримінаційне ставлення Ватикану до УГКЦ. А таких прикладів є багато більше! Чи можна ці факти інтерпретувати інакше? Чи можна чорне називати білим? В ніякому разі. Митр. Стефан робить мені закид, що у своїх статтях часто покликаюся на Митрополита Андрея і Патріярха Йосифа для підтвердження своїх поглядів, хоч вони ніколи не закликали до зірвання з Римом. Тут хочу катеґорично заявити, що я ніколи не пропагував ідею зірвання єдности з Римом, хоча уважаю форму цієї єдности дуже незадовільною; сучасна форма повної адміністративно-юридиційної залежности від Риму не виправдала себе впродовж 400-річної історії УГКЦ, спричинила багато лиха, створила ґрунт для латинізації всіх ділянок нашого церковного життя і довела до того жалюгідного стану, в якому знаходиться наша Церква сьогодні. Тому й Православні Церкви відкидають таку форму поєднання з Римом.

Правдою є, що Митрополит Андрей і Патріярх Йосиф бажали зберегти єдність УГКЦ з Римським Апостольським Престолом, але водночас вони старалися повернути нашій Церкві право на самоуправління і самі починали діяти більше самостійно. Через те виникали конфлікти з Ватиканом. І хоч тепер відбувається у Ватикані своєрідне масове „продукування святих", то і в цьому величезному числі новопроголошених блаженних і святих чомусь не знайдено місця для справжнього святця, нашого Митрополита Андрея. А Синод УГКЦ не помістив навіть (на доручення, мабуть, Ватикану) нашого геройського Ісповідника віри, Патріярха Йосифа, у списку кандидатів для канонізації.

На кінець Митрополит Стефан несправедливо закидає мені ненависть, злобу, ворожість, брак братолюбія. Дивно чути ці докори від Владики. Я стараюся писати правду згідно зі своїми спостереженнями, зі своїм розумінням і своєю совістю. Думаю, що недобре чинять не ті, що зло виявляють, але ті, що зло творять, а також ті, що зло боронять і затаюють.

Цього року якраз відбудеться у Львові Патріярший Собор, на якому обговорюватимуть ролю мирян у Церкві. Тема незвичайно важлива — від свідомого, ідейного мирянства, особливо молоді, залежатиме майбутнє УГКЦ. Чи буде наша Церква якимось тільки підніжком, причіпкою до Церкви латинської, чи, може, піднесеться з цього стану інерції, безсилля, плазування перед чужими і стане повноцінною, об'єднаною, традиційною Українською Церквою, очоленою своїм рідним Патріярхом у золотоверхому Києві? За Божою поміччю, воно напевно так станеться, якщо і миряни внесуть у Церкву нового духа принциповости, самопошани, великих візій і сміливих дій.

Успіхи молодого лікаря

Час до часу на сторінках нашої преси появляються інформативні статті про успіхи молоді третього або четвертого покоління нашої еміґрації. Такими відзначеннями в пресі радіють не лише члени родини, але й уся громада, бо старших професіоналістів заступають молоді сили, здобуваючи славу „доброго імени" для нашої української спільноти.

В травні ц. р. під час лікарської конференції отолярингологів у Пальм Біч, Фльорида, д-р Андрій В. Чума здобув нагороду д-ра Карла Ф. Ферґусона за свою дослідницьку працю в ділянці отолярингології (ділянка медицини, яка займається хворобами вуха, горла і носа).

Вже під час медичних студій Андрій одержував нагороди за наукові дослідження.

Андрій Чума народився у ЗСА. Його батьки, хоч самі приїхали до Америки малими дітьми, зуміли позитивно вплинути на осяги в науці та збереження національної свідомости своїх синів, Андрія і Марка. Згодом, зв'язані з парцею, вони переїхали до Канади, де стали повноцінними членами нашої громади міста Торонто.

Середню освіту Андрій закінчив в Торонто, де рівночасно закінчив матурою Школу Українознавства. Був активний в Пласті, любив читати, науку гри на фортепіяні продовжував через 7 років в Музичній Консерваторії Торонто. Змалку виявляв зацікавлення спортом (теніс, відбиванка, лещата, ґольф).

Медичну освіту здобував в університеті міста Торонто, спеціялізуючись в імунології та закінчив осягненням диплому доктора. Вишкіл „інтерншип" із загальної хірургії та резидентуру із спеціялізацією в отолярингології та хірургії карку і голови відбув у медичному центрі Олбані, Н. Й.

Презентації наукових праць д-ра Андрія Чуми відбулися в Европі (Атени-Греція. Мадрид-Еспанія) в Торонто, Бостоні, Сінціннаті (Огайо) та кількакратно в Олбані. Його праці появлялися періодично в різних медичних журналах: Journal of Otolaryngology, Clinical Immunology and Immuno-pathology, Endocrinology, Biology of Reproduction, Journal of Steroid Biochemistry and International Journal of Pediatric Otolaryngology.

Д-р Андрій Чума

Д-р Андрій Чума є членом кількох медичних професійних асоціяцій. Одружений з Наталією Гевкою, мають доню Олександру і сина Данила. Будучи батьком маленьких дітей, вирішив влаштуватися на працю ближче до одного з найбільших центрів української громади — Філадельфії. Д-р Андрій Чума працює тепер як отоларинголог спільно з двома лікарями в лікарськім бюрі, пов'язанім з чотирма лікарями у передмісті Філадельфії.

О. Г.

Дирекція Школи Українознавства при ОУА „Самопоміч" в Ню Йорку

подає до відома, що

НАВЧАННЯ

в новому Шкільному Році 1998/1999

розпочнеться

в суботу, 12-го вересня, 1998 року

СЛУЖБОЮ БОЖОЮ В ЦЕРКВІ СВ. ЮРА

при 7-ій вулиці в Ню Йорку, Н. Й.

*Збірка всіх учнів по клясах о год. 9-ій ранку
*Навчання після Служби Божої триватиме до год. 12-ої дня
*Вписи нових учнів від 1-ої до 12-ої кляси, як також передшкілля відбуватимуться в перші суботи місяця вересня в канцелярії Школи (вхід Т. Шевченко Плейс) між 6 і 7 вул.

При Школі існує *СВІТЛИЧКА*, що є під зарядом 83-го Відділу Союзу Українок.

ДИРЕКЦІЯ ШКОЛИ

ЗМІНА АДРЕСИ

В справі зміни адреси непотрібно телефонувати, а тільки прислати нову адресу до:

Адміністрації „Свободи"
P.O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

❑ **„Свобода"**
❑ **„The Ukrainian Weekly"**

Моя СТАРА АДРЕСА була:

Число Відділу (якщо член УНС) ....

Ім'я і прізвище ....

Адреса ....

....

Моя НОВА АДРЕСА така:

Ім'я і прізвище ....

Адреса ....

....

На зміну адреси проситься
ОБОВ'ЯЗКОВО ДОЛУЧИТИ $1.00
ПЕРЕВЕДЕННЯ ЗМІНИ АДРЕСИ ТРИВАЄ 1-2 ТИЖНІ

Організація Державного Відродження України (ОДВУ)

повідомляє

що 44-ий З'їзд ОДВУ

відбудеться в днях 4–7-го вересня 1998 р.
на Оселі ОДВУ ім. Олега Ольжича в Лігайтоні, Па.

Програма:

П'ятниця 4-го вересня 1998 р. — Реєстрація делегатів **год. 6-10 веч.**;

Субота 5-го вересня — Продовження реєстрації делегатів **год. 8-ма рано;**

О год. 10-ій ранку — Відкриття З'їзду і цілоденні наради.

В часі З'їзду буде виголошене слово *мгр МИКОЛИ ЯШКА:*
50-ліття журналу „Самостійна Україна"

Неділя 6-го вересня 1998 р.
— **год.9-та рано** — Загальні Збори Фундації ім. Олега Ольжича;
— **год. 11:30** — Служба Божа в наміренні українського народу;
— **год. 1:30 по пол.** — Святковий обід з мистецькою програмою: Сольоспів провідна солістка Львівської Опери сопрано ***ЛЕСЯ ГРАБОВА;***
Акомпаніямент: ***МАРИНА РОГОЖИНА***;
— **год. 6-та веч.** — З'їзд Українського Визвольного Фонду

за Центральну Управу ОДВУ

Володимир Процик
голова

д-р Наталія Пазуняк
генеральний секретар

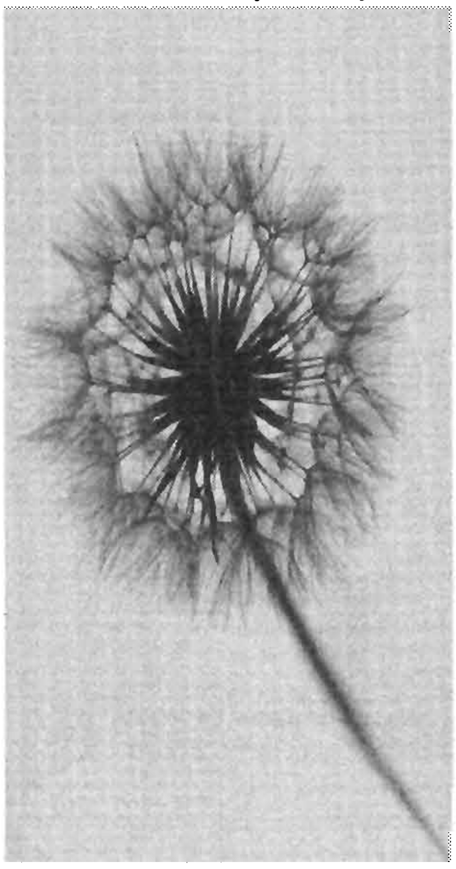
У всіх справах пов'язаних з приміщеннями, транспортом чи іншими питаннями просимо звертатися на адресу:

Ukrainian Homestead
1230 Veaver Run Drive
Lehighton, PA 18235
Tel.: (215) 377-4621

ЗАХОПЛЕННЯ

Світлини Лева Коленського

У мальовничій долині поміж Кам'яним горбом і Яцковою горою біжить до річки Солониці потічок Воротище. Саме тут лежить старовинний Трускавець. Під ним — незліченні скарби: сіль і поліметали, нафта і озокерит, а головне — цілюща вода. Саме до чудодійних джерел приїздять звідусіль люди. Більшість хоче мати світлину на згадку про перебування в Трускавці. Тож фотографічне ательє виникло тут, ледве люди навчилися записувати світлотіні. І сталося, що містилося те ательє біля господи, у якій зростав малий Лев Коленський. Було йому вісім

Кульбаба, липень, 1966 р.

років, коли власник ательє дозволив хлопчикові приходити до „темниці" і колихати ванночку з хемічними розчинами, щоб вони були в русі при проявленні світлини. Диво появи на білому папері зображення людей, дерев і гір вразило малого Лева, й відтоді фотокамера стала його мрією.

У ті часи батьки мали можливість потурати дітям в їхніх мріях, особливо таких, що могли стати в пригоді в майбутньому, дорослому житті. Купили Левові простенький фотоапарат, і він тепер сам колихав власну ванночку зі світлинами. Згодом мав уже і досконалішу камеру. З нею прийшов інший погляд на світ, інше його сприйняття, бо фотомайстер мусить бачити світ дещо іншим, ніж усі ми. Для нього довкілля розпадається на безліч сюжетів майбутніх світлин, а тому набирають значення символів й суха гілка, й метелик на луці й дівоча усмішка. Саме дівчина ледве не стала згубою для Левової камери, яку він приніс на побачення з наміром увічнити дівочу красу. Про красу він тоді знав більше, ніж про дівочу пустотливість, тому й дав дівчині потримати єдину коштовну річ свого життя — фотокамеру. А дівчина, як і годиться вродливій пустунці, грайливо почала розмахувати камерою на паску, аж доки впустила її з рук!

На диво, камера уціліла, а Лев відтоді став обережнішим у залицяннях до грайливих красунь. Але біда чигала на камеру з іншого боку, бо тривала Друга світова війна й потік втікачів рушив від фронту на Захід. Сім'я Коленського перебувала у Відні. Почалися повітряні напади, які Лев теж намагався вберегти на світлинах.

Зимова гармонія, січень, 1970 р.

Одного разу, коли усі мешканці багатоповерхового будинку спустилися під час атаки до підвалу, бомба влучила в будівлю, пронизала її наскрізь і вибухнула на нижньому поверсі. Після тривоги усі кинулися до руїн... Серед звалищ цегли стояло ліжко з паралізованою жінкою, яка не мала жодної подряпини, а трохи далі лежала і камера Лева Коленського. Трохи прим'ята, але справна... А от весь творчий доробок молодого фотомайстра загинув у тій руїні...

Життя одного з „переміщених" мало чим різнилося від побуту інших українців... Лев чистив картоплю на таборовій кухні, збирав на продаж гриби у небезпечному повоєнному лісі, а при нагоді читав, вчився і ... фотографував. Він мив палубу судна, щоб заплатити за переїзд через океан, мив посуд в Америці, куди привіз фотокамеру і ... надії. Надії багато в чому збулися: Лев Коленський став інженером і працював в одній з провідних наукових лябораторій зв'язку, має кілька патентів на винаходи. Є діти й онуки. Є і фотоапарат. Ніколи впродовж свого життя, маючи багато інших захоплень (серед них і малопомітне, але яке ж нелегке захоплення перекладами з англійської мови книг з філософії та маркетингу, — деякі з них видані в Україні!), Лев не залишав фотокамери. Були й численні виставки його творів. Були й менш помітні, але не менш значущі роботи. Маю на увазі участь у складанні художником Петром Холодним ентомогічної колекції для України. Художник замальовував багатьох американських комах і жуків, а оскільки важко розрізнити усі деталі крихітного створіння, то Лев спершу фотографував його, а потім збільшував зображення для потреб мистця.

Велике зібрання світлин має Лев Коленський. І усе це — мистецьке сприйняття світу, оригінальний кут бачення, незвичність. Бо саме в тому й полягає мистецтво фотографії, щоб у звичному побачити незвичне. Не буду переказувати тематику цих світлин, бо є можливість деякі з них відтворити у тижневику. Подивіться самі!

Лев Хмельковський

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

Чи відбудеться „Україніяда" у Львові?

Щойно наспів до УСЦАК лист від голови Ініціятивного комітету „Україніяди" у Львові, ректора ЛДІФК Мирослава Герцика, з якого подаємо рядки, що стосуються влаштування „Україніяди": „Ми вважали, що на початок цього року є найважливішими дві речі. Перше — прихилити до ідеї якомога більше спільників. Це значить — невтралізувати противників. Хто навіть нещиро пообіцяє допомагати, той не буде активно шкодити.

Друге — визначити юридично статус „Україніяди" як імпрези реґіональної (тобто галицької) чи державної. Власне, створення Організаційного комітету як верховного органу управління „Україніядою" мало б відповісти на друге питання. В обох випадках наш Підготовчий комітет від УСА, від імені якого я, як голова, апелюю, мав би зберегти лише ініціятивні і виконавчі функції. Тож яке маємо становище? Прихильників ідеї є безліч, союзників, які зможуть хоч щось зробити, — значно менше. Підтримка західньої діяспори є більш визначеною. Східня діяспора не так активна і маємо тільки декілька обнадійливих листів. В Україні ще по-справжньому праця не розпочалася. Проте всіх рівнів керівники міста і области дали згоду. ...А тим часом голова Спорткомітету України Федоренко підписав документ про проведення в тому ж таки 1999 році Всеукраїнських змагань „із залученням спортсменів з української діяспори". Це якраз та „Спартакіяда", про яку запитуєте. Отож, появляються ніби альтернативні змагання, цілком подібні на підготовлювану нами „Україніяду". Ще ні в кого нема ясности, що значать „Всеукраїнські змагання", але, майже напевно, вони сильно відсунуть в бік задумане нами і можуть позбавити нас будь-якої підтримки на державному і обласному рівні...".

Дальше голова Організаційного комітету „Україніяди" інформує, що мав чергову зустріч з Гладієм, „губернатором" Львівщини, — на жаль, втішного мало. З огляду на економічні проблеми, він відступив від попереднього домовлення і практично відмовився від створення Оргкомітету. На чергових нарадах Підготовчого комітету „Україніяди" вирішено спробувати домовитися з Києвом про те, щоб „Україніяда" відбулася в рамках Всеукраїнських змагань. Якщо і це не вдасться, то остання можливість — влаштувати цю імпрези тільки власними силами, тобто УСА Львова і діяспори.

З огляду на ці труднощі, „Україніяду" буде важко зреалізувати. Якщо урядові чинники в Україні не є зацікавлені тією справою, то тим більше у вичерпаній діяспорі вона поволі згасає. Про дальші намагання організаторів влаштувати „Україніяду" будемо інформувати громадянство своєчасно.

Україна і Росія

Дня 5-го вересня ц. р. розпочнуться відбіркові футбольні ігри за вхід до фінальних розгривок за чемпіонат Европи, які відбудуться в 2000 році в Бельгії і Голляндії.

Вперше в історії, вже на початку відбіркової серії, зустрінуться футбольні репрезентації України і Росії. Футбольний Київ наполегливо готується до цього важливого старту, вислід якого матиме значний вплив на дальші виступи в цій групі. Вже закінчується відновлення Київського Олімпійського стадіону, на якому очікують понад 80,000 глядачів. Оригінально він вміщував 100,000, але у зв'язку з перебудовою покищо місткість зменшиться на 20,000.

В останніх тижнях у російській пресі присвячують цій футбольній події велику увагу. Багато експертів заповідають перемогу російської збірної, базуючи свої прогнози в основному на недавній зміні головного тренера, яким, як ми вже повідомляли, став А. Бишовець, українець, вихованець київського „Динамо". Вони сподіваються, що цей український футбольний фахівець зуміє викресати ентузіязм „дизертирів" українського футболу, які похопно зреклися громадянства України і стали росіянами (Онопко, Юран, Никифоров, Канчельскіс) і інші. Чи справдяться ці їхні надії? Ми в цьому дуже сумніваємося.

Після зустрічі з Росією в Києві збірна України має заплановані ігри з такими суперниками: 10-го жовтня — в Андорі, 14-го жовтня в Києві — з Вірменією, 27-го — у Франції, 31-го березня в Києві — з Ісляндією, 5-го червня в Києві — з Андорою, 9-го — червня у Вірменії, 4-го вересня в Києві — з Францією, 8-го вересня — в Ісляндії і 9-го жовтня — в столиці Росії, Москві.

Першун групи автоматично кваліфікується до фінальної серії, збірна з другого місця, якщо матиме між групами найкращий показник точок, теж автоматично кваліфікується, в іншому випадку буде відбувати елімінаційні ігри.

В. Пустовойтенко...

(Закінчення зі стор. 3)

вже роздержавленого майна. Варто зазначити, що нині чинне законодавство України не передбачає самого механізму проведення реприватизації. Минулого року, за ініціятивою лідера проґресивних соціялістів Наталії Вітренко та представників Комуністичної партії, парлямент розглянув три різні варіянти законопроєктів „Про націоналізацію". Однак тоді сесійна заля не підтримала жоден із документів. Мовляв, ліві знову хочуть повторити історію восьмидесятирічної давности. Але тепер, виявляється, за це ж саме виступає вже прем'єр-міністер. Очевидно, В. Пустовойтенко добре поінформований про відсутність механізму реприватизації підприємств, а тому й говорить, що для націоналізації досить лише вердикту Арбітражного суду. Тобто рішення про банкрутство, проте ж закон „Про банкрутство" ще не схвалено парляментом, а та процедура, що нині існує в Україні, може розтягнути численні процеси на кілька років. За офіційною статистикою, заборгованість перед бюджетом та цільовими фондами мають 105,3 тисячі підприємств різних форм власности.

Окрім законодавчих, слід акцентувати ще на кількох аспектах, пов'язаних із можливою націоналізацією роздержавленого майна. Поперше, ведучи мову про реприватизацію, прем'єр-міністер не згадав про звичайних акціонерів, які вклали свої компенсаційні сертифікати у підприємства або ж придбали акції. Очевидно, гасло „Отримай свою частку державного майна" відтепер має втратити свою актуальність. Подруге, животіння державних підприємств чудово демонструє, як Уряд уміє ними керувати. А тому така доля, очевидно, чекає й приватизовано-націоналізовані підприємства, де більш-менш вже звикли до ринкових відносин. І потретє, реприватизація може відштовхнути від України світову громадськість, зокрема фінансові інституції, для яких одним із показників проведення у державі економічних реформ є кількість роздержавлених підприємств. Керівник Кабінету Міністрів покищо уникає відповіді на ці питання.

У Переяслав-Хмельницькому В. Пустовойтенко поділився ще ізількома новими методами боротьби Уряду із злісними неплатниками податків. Йдеться, зокрема, про запровадження карних санкцій для керівників підприємств-боржників у розмірі 340 гривень (20 неоподатковуваних мінімумів) та експропріяцію їхніх службових автомобілів у рахунок податкової застави. Насьогодні органами Податкової адміністрації України вже описано понад 11,000 авт, із яких близько 10,000, на загальну суму 900,000 гривень, конфісковано. Усі вони будуть виставлені найближчим часом на авкціоні, після проведення якого кошти від продажу авт підуть на погашення заборгованностей перед бюджетом та цільовими фондами. Крім того, за повідомленням пресової служби Кабінету Міністрів, протягом останнього часу проти керівників підприємств-боржників було складено 11,000 адміністративних протоколів на суму 3,7 мільйона гривень, порушено 7 кримінальних справ щодо ухилення від оподаткування на загальну суму більше ніж три мільйони гривень, стягнуто 2 мільйони гривень та описано майна на суму 500,000 гривень.

У день закінчення організаційно-командних навчань із цивільної оборони апарат Кабінету Міністрів оприлюднив заяву, у якій він повідомив про перерахування до Пенсійного фонду 50 відсотків своєї заробітної плати за серпень, і звернувся до державних службовців та підприємців зробити те ж саме. Почин працівників Уряду вже підтримали співробітники Пенсійного фонду, Міністерства Економіки та кількох місцевих адміністрацій. Цілком зрозумілим є те, що у „прохально-наказовому" тоні усі державні службовці „погодяться" із ініціятивою кабмінівців. Не проти будуть відрахувати кошти до Пенсійного фонду й деякі представники комерційних структур, що нині перебувають під пильним оком податківців. Таким чином, кожен із тих, хто відгукнеться на заклик кабмінівців, окрім традиційного місячного 1 відсотку від заробленого перерахує у нинішньому місяці до Пенсійного фонду ще й половину своєї заробітної платні. У серпні фонд отримає усю суму, передбачену у бюджеті. Задоволеними, мабуть, залишаться й пенсіонери, яким після широкорозрекламованого почину залишиться сподіватися на вчасне отримання своїх грошей.

Однак, у даному разі слід говорити не про гуманність акції, організованої Кабінетом М іністрів, а про методи збирання податків та відрахувань, які запроваджує нинішній прем'єр. Безперечно, Уряд має бути жорстоким до підприємств-боржників. Але сьогодні представники Кабінету Міністрів уникають відповіді на запитання, чому українські виробничники опинилися у ролі жебраків. Відповідь доволі проста і зрозуміла: бездарна економічна політика (вірніше, її відсутність) нинішнього Уряду та його попередників довела до межі банкрутства, навіть промисловість держави. А ті, хто „тримається на плаву", здебільшого перебувають у „тіні". Це близько 70 відсотків усієї економіки. Переважна частина цих підприємств працює нині за бартерними схемами, за умовами яких гроші не надходять до бюджету. Кавалерійські методи В. Пустовойтенка при вирішенні проблеми заборгованости перед бюджетом та цільовими фондами свідчать про відсутність у прем'єра і його команди конкретного пляну виходу України із кризи. Користуючись командно-адміністративними методами при „вибиванні" боргів, В. Пустовойтенко, очевидно, не враховує того, що більшість керівників підприємств давно вже відвикли від того, що на них „тиснуть". Вони грають вже за правилами ринкової економіки. Таким чином, чергова демонстрація „сили" прем'єр-міністром, із неофіційного дозволу Президента (В. Пустовойтенко визнає, що про останні дії Уряду Леонід Кучма добре поінформований) виявилася демонстрацією невміння цивілізовано й розумно вирішувати економічні питання у державі.

Помер Володимир Клозник

24-го липня помер Володимир Клозник, довголітній активіст в українській громаді, провідник Українсько-американських Ветеранів, секретар 325-го Відділу Українського Народного Союзу.

Командантом організації Українсько-американських ветеранів обрано В. Клозника ще 25-го червня 1965 року, і він розвинув дуже жваву діяльність, нав'язуючи співпрацю із організацією Канадських Ветеранів. Він також активно дбав про визнання Українсько-американських ветеранів в міністерстві оборони ЗСА. В імені ветеранів В. Клозник дякував також президентові ЗСА Д. Айзенгаверові за відслонення пам'ятника Т. Шевченкові у Вашінґтоні.

В. Клозник здобув високі відзначення в часі Другої світової війни, в якій брав участь як летун.

У приватному житті В. Клозник був президентом підприємства позначень. Поховано його на цвинтарі св. Духа в Гемптонбурґу, з усіми почестями, призначеними для ветеранів. Їх перевів колишній командир Б. Безкоровайний. Присутні були також давні співробітники і друзі з Українського Народного Союзу, зокрема колишній предсідник д-р Іван Флис, І. Флис, мол. — адміністратор Союзівки, Андрій Кейбіда — колишній фінансовий референт і радний УНС, та Данило Слободян — колишній адміністратор Союзівки. Покійний, що помер на недугу, відому під назвою Лю Ґерінґ, був повним посвяти мужем і батьком родини, якого будуть згадувати лише добрим словом.

Іванна Клозник,
дочка

Володимир Клозник (перший справа) з президентом Джаном Кеннеді (в центрі) і його дружиною.

Справа: Володимир Клозник, Едвард Попель з дружиною і Андрій Кейбіда.

Сумні роковини...

(Закінчення зі стор. 7)

тричі підряд наступає на ті самі граблі, можна з певністю стверджувати, що вона наступить на них і вчетверте. Ані польський, ані прибалтійський шлях Україні поки що не світить. Совок тягнеться до совка — російського, білоруського. „Маємо те, що маємо", як казав наш веселий перший Президент.

Але хтозна, може, діти у цього совка будуть дещо іншими, адже їм, народженим за незалежности, нині всього лише сім або й менше років. У шістнадцять років вони отримають паспорти, у вісімнадцять підуть на вибори. І хтозна, може, в них буде більше клепок у голові, як у їхніх батьків із дідусями. І тоді ми, можливо, інакше подивимось на старі фотознімки з параду далекого 1998 року. І на відбудований Михайлівський собор, який, сподіваймось, до того часу не завалиться. І на оновлений Хрещатик, який стане, можливо, колись справді українською вулицею справді европейського міста.

„Все, що мав у житті..."

„Все, що мав у житті, він віддав для одної ідеї". Ці слова Івана Франка повною мірою характеризують життєвий шлях Ярослава Зайшлого, який помер в Оттаві 21-го травня цього року.

Народився він у 1909 році в учительській родині на Гуцульщині. Батьки його посвятили своє життя сільському шкільництву, розуміючи свій фах як спосіб пробудження національної свідомости народу. Сестра Ярослава, Леоніда, за участь у підпіллі страждала багато років у Сибіру, а брат-дивізійник Маркіян загинув під Бродами.

Після закінчення Коломийської гімназії Ярослав студіював у Ягеллонському університеті в Кракові, де осягнув диплом з агрономії. Йому пропонували залишитися викладачем на факультеті, одначе Ярослав вирішив пов'язати свою долю з кооперативним рухом, що зродився в Галичині при кінці XIX століття і під назвою Товариство „Сільський господар" набирав щораз більшого розмаху. Головною ціллю товариства було допомагати теоретичними і практичними вишколами піднести рівень сільського господарства. Очоливши товариство у своїй рідній Коломиї, він звернув особливу увагу на хліборобські курси молоді, що відбувалися в Коршеві, на посілостях, подарованих Митрополитом Шептицьким. Крім того, інж. Зайшлий їздив з села в село, читаючи селянам корисні в практичному сенсі лекції, спрямовані на піднесення рівня життя і свідомости населення. Хоч мав нагоду дістати краще, матеріяльно вигідніше становище, Ярослав не залишив праці для свого народу.

З приходом більшовиків в 1939 році товариство було заборонене, а весь актив його перейшов за Сян і Буг, на Засяння, Лемківщину, Підляшшя і Холмщину. Зайшлий виконував обов'язки директора „Сільського господаря" у Кракові, призначений на ці землі Українським Центральним Комітетом у Генеральному Губернаторстві.

Останні чотири роки за німецької окупації, від 1941 до 1944 року, він був директором Централі Крайового Товариства „Сільський господар" у Львові. Грабіжницька політика німців спонукала свідоме українство до вироблення відповідної тактики, щоб допомогти селянам. Провідники товариства мали цей досвід з праці за Сяном, і під керівництвом інж. Зайшлого застосували його в обороні українського селянина в Галичині. Прапор товариства — золотий сніп пшениці на зеленому тлі і клич „Тобі, рідна земле — наша любов і труд!" були їхнім дороговказом.

З кінцем Другої світової війни інж. Зайшлий з дружиною Олею та донечкою Іреною (тепер дружиною професора Корлетонського університету Кійта Белла, активною в українській оттавській громаді) подалися на Захід, остаточно опинившись у Канаді. У Монтреалі інж. Зайшлий працював завідуючим закупами для компанії. Написав історію кооперативного руху в Галичині для „Записок УВАН", спогади „Коломия й Коломийщина", видання НТШ, та книгу „Над Прутом у лузі: Коломия в спогадах". Брав активну участь у громадському житті і був членом Українського Національного Об'єднання в Монтреалі. Незадов-

Інж. Ярослав Зайшлий

го перед смертю дуже тішився одержаними з України кількома числами щомісячного журналу „Сільський господар", що виходить у Львові для агрономів та працівників сільського господарства, ніби продовжуючи давно розпочату працю багатьох людей, в числі яких визначне місце, безперечно, займає Ярослав Зайшлий.

На бажання родини, замість квітів на могилу, на Канадський Фонд „Дітям Чорнобиля" було зібрано 1,515 дол.

Прах покійного інж. Ярослава Зайшлого, на основі його заповіту, буде перевезено в Україну і поховано в родинному гробівці на кладовищі в Коломиї. Хай рідна українська земля буде йому легкою!

Юлія Войчишин

МАЄМО...

(Закінчення зі стор. 10)

стати українським депутатом, запитав Ткаченка за тих 75 мільйонів, Ткаченка за тих 75 млн., Ткаченко голосно й резолютно випалив, що Зварич є представником американської шпигунської аґенції — Сі-Ай-Ей. Зварич заскаржив Ткаченка за образу на 150 млн. гривень, тобто на конвертованих 75 млн. дол. американських. (Ця сума щось каже...).

Це один бік парляментської медалі, а другий? Кожний депутат носить медалю імунітету, і то такого, що може в білий день замордувати свою жінку й ніхто не сміє його торкнутися. Тож Зваричові у найкращому випадкові прийдеться боротися, як дон Кіхотові, з вітряками. А в найгіршому? Відомо, що судівництво України є „соціялістично-справедливе", то Зварича можуть покарати за образу голови Верховної Ради, і відібрати громадянство...

Якого політичного „переконання" Ткаченко? Він соціяліст. Але центристський. Що це значить? Ніхто не знає, бо сам Ткаченко цього не сказав, а так назвали його політологи України. Але за нього висловилася депутатка-націоналістка Слава Стецько: „...Після сімох років незалежности головою ВР став комуніст..." Отже, голова Ткаченко є „центристський соціялістичний комуніст".

Першим заступником голови обрано 2-го секретаря ЦК Комуністичної партії України Адама Мартинюка — добре, що не секретаря КП Росії! — а заступником — Віктора Медведчука, який у податковій декляраціїї подав, що в минулому році мав два мільйони доходу. Мартинюк нічого не сказав про свій дохід — може, менший від Медведчука? То йому, як комуністові, могло б бути встидно, а люди його поглядів питалися б: що ти робив за той час?

Отже, зібралася кумпанія невелика, але... Політологи матимуть про що писати й спекулювати. А мій приятель, той, що все знає, сказав коротко: „Верховна Рада має голову без голови..."

А я собі подумав: „Чи то вперше? Наша історія мала багато таких голів без голови, і жодний історик ще їх не почислив... Національну тяглість затримано".

КОМІТЕТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ З ПИТАНЬ КУЛЬТУРИ І ДУХОВНОСТІ

пересилає співчуття

СВЯТОСЛАВУ КАРАВАНСЬКОМУ

Глибоко сумуємо з приводу смерті видатної політичної і громадської діячки, однієї з основоположниць правозахисної Гельсінкської групи Ніни Караванської, усе свідоме життя якої було покладене на алтар запеклої боротьби за незалежність і свободу України. Сподвижницька праця Ніни Караванської увінчалася багатовіковою мрією українства — Україна назавжди стала вільною.

Вічна пам'ять про Н. Караванську завжди буде жити в наших серцях.

В. Чорновіл, Л. Танюк, А. Пашко,
Н. Корнієнко, С. Стецько, Б. Крушельницька

В ПЕРШУ СУМНУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ,
6-го вересня 1997 р.
нашої найдорожчої і незабутньої
ДРУЖИНИ, МАМИ, БАБУНІ І ПРАБАБУНІ

бл. п.

ОЛЬГИ МИРОСЛАВИ КОВАЛЬЧУК

Заупокійні ЛІТУРГІЇ і ПАНАХИДИ відбудуться в неділю 6-го вересня 1998 р. в українських католицьких церквах:

Успення Пресвятої Богородиці і Преснодіви Марії, в Маямі, Фла.
Благовіщення Пресвятої Діви Марії, Мелровз Парк — Філядельфія, Па.
Святої Великомучениці Теклі — Броди —Україна

Про молитви за спокій душі покійної просить
муж МИХАЙЛО і РОДИНА

Для вшанування пам'яті моєї дружини жертвую:

1000 дол.	**— на будову Українського Музею**
500 дол.	**— на стипендійний фонд Суспільної Опіки при СУА**
100 дол.	**— на Патріярхат**

МИХАЙЛО КОВАЛЬЧУК

Видано другий том „Енциклопедії Коломийщини”

Недавно в Коломиї на Івано-Франківщині з'явився з друку другий том „Енциклопедії Коломийщини” (Видавництво „Вік”, наклад — 1000 примірників, 118 сторінок). До нього ввійшли статті на літеру „Б”, а серед них — довідки про села й підприємства, про дохристиянські вірування українців, про коломийські видання, пам'ятники, братства, бурси, бібліотеки, види спорту, народну ношу та про видатних осіб, які народилися чи жили й навчалися на Коломийщині. Вміщено енциклопедичні статті про українців, які пов'язані з Коломиєю, але опинилися на еміграції у ЗСА — Михайла Бажанського, Богдана Бакая, Ярослава Барнича, Михайла Бачинського, Мері Бек, Володимира Бемка, Любомира Білика, Володимира Білозора, Марії Білозор, Володимира Блавацького та Богдана Божемського.

Другий том „Енциклопедії Коломийщини” щедро ілюстрований чорно-білими та кольоровими світлинами, схемами коломийських вулиць та документами. В українській пресі, на телевізії й радіо появилися прихильні відгуки та рецензії на це унікальне багатотомне видання, якому в Україні нема аналогів. Цю працю здійснює редакційно-видавничий комітет, який складається з 16 осіб — краєзнавців, журналістів, молодих науковців.

І перший том, що побачив світ 1996 року і був значно скромнішим, і другий великою мірою видані завдяки щедрій українській діяспорі, головно — вихідцям з Коломийщини чи людям, долі яких переплелися з Коломиєю. І хоч другий том заплачено лише половину, усе ж ми хочемо щиро подякувати тим українцям ЗСА, які передали на його видання свої щедрі датки, а це: Кузик Дарія з м. Трентона — 200 дол., Тимків Степан з Балтимора — 100 дол., Ласійчук Микола з Балтимора — 50 дол., Гординська-Каранович Дарія з Ірвінґтону — 50 дол., Білик Любомир з Рочестеру — 50 дол., Трач Роман з Рочестеру — 20 дол., молода українська еміграція у ЗСА: Воєцькі Юрко й Марічка з Парми — 100 гривень, Кікена Богдан з Балтимору — 50 дол., Сметанюк Ярослав з Балтимору — 50 дол., Семенюк Юрко з Ню Йорку — 40 дол., Боднарук Роман з Парми — 50 дол., Білики Андрій і Марко, сини Любомира Білика — 50 дол., Стахів Остап з Парми — 20 дол. А ще надійшли датки від українських еміґрантів з Великобританії, Німеччини. Проте, у порівнянні з першим томом, помітно, що забули за „Енциклопедію Коломийщини” Чикагська, Дітройтська та Нюйоркська околиці, куди ми передали перші томи та сподівалися на подальшу співпрацю. Отже, ми чекаємо ваших листів, вашої допомоги, бо хоч на третій том уже надійшло

(Закінчення на стор. 25)

Видано другий...

(Закінчення зі стор. 24)

від американських українців 350 дол. і хоч ми вже працюємо над третім томом, однак ще не можемо розрахуватися за другий, а тому справа уповільнюється.

Усім заохоченим подаємо адресу, на яку можна писати або передавати добровільні пожертви: Микола Савчук, а/с 127, м. Коломия, Івано-Франківська область, Україна, 285200.

Микола Савчук,
голова редакційно-видавничого комітету „Енциклопедія Коломийщини".

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
на 84-му році трудолюбивого життя, нашої дорогої МАМИ і БАБУСІ

бл. п.
пані-матки
МАРІЇ БУЛАВКИ
(з роду ГЕРАСИМОВИЧ)

буде відправлена

ПАНАХИДА за спокій її душі в укр. православній церкві св. Архистратига Михаїла у Балтіморі, МД., у неділю 16-го серпня, 1998 р.

Одночасно хочемо від щирого серця і душі подякувати усім що відгукнулися прихильно у останні роки її немочі, тим що зворушливо „дописали" у похороні (3-го липня на укр. правосл. цвинтарі у С. Бавнд Бруку), за квіти, пожертви і молитви.

Хочемо подякувати впреосв. Владиці Архиєпископу Антонію за очолення похоронних відправ і зворушливе слово про покійну.

Пані-матці о. настоятелю Віктору Кулію (що тиждень перед смертю запричастив у церкві покійну).

Пані матці і о. Богдану Желехівському (близьким друзям покійної).

Як і о. Іринею Дзядзюкові, відповідно, за Панахиди у Балтіморі як і звеличання чину похорону.

Дякуємо укр. правосл. сестрицтву у Балтиморі, як і сестрицтву Церкви-Пам'ятника за відповідні й величаві тризни.

Дякуємо усім рідним і друзям, що величаво провели покійну на вічний спочинок, який вона найшла поруч мужа о. прот. Анатолія Булавки.

Дякуємо Марії і тіткам Ганні і Раї за опіку в останніх 5-ох роках в домі покійної.

Дякуємо усім кого ми пропустили (через недогляд) і хто заслужив собі на подяку.

Дякуємо усім, усім...

Вічна їй пам'ять!

сини — ОЛЕГ з ЛЕСЕЮ і дітьми НАТАЛКОЮ і ЖЕНЕЮ
— БОГДАН з КОНСТАНЦІЄЮ і дітьми ЛАРИСОЮ і АНДРІЄМ

З глибоким жалем повідомляємо родину, приятелів і знайомих, що 12-го серпня 1998 року на 92-му році трудолюбивого життя відійшов у вічність у Вайлдвуд, Н. Дж. наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, БРАТ, ДІДО, ПРАДІДО, ВУЙКО І ШВАГЕР.

бл.п.
д-р ВОЛОДИМИР ЧУМА

колишній адвокат в Бродах, член численних громадських організацій.

ПОХОРОННІ відправи відбулися в церкві св. Юра в Ню Йорку.

Похоронений на православному цвинтарі св. Андрія Первозванного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Залишені у смутку:
дружина — ІРЕНА
син — Ігор з дружиною БОГДАННОЮ
доньки — Уляна з мужем РИЧАРДОМ ҐІДБЕРТ
— НЕОНІЛЯ
внуки — ІРЕНА КОСТКО з мужем МАРКОМ
— ХРИСТИНА СОЛОМОН з мужем ТЕРЕНТІЄМ
— АНДРІЙ ЧУМА з дружиною НАТАЛІЄЮ
— МАРКО ЧУМА з дружиною МІКОЮ
правнуки — АЛЯ ЧУМА
— ДАНИЛКО ЧУМА
брат — ЯРОСЛАВ ЧУМАК з дружиною ОЛЬГОЮ
сестра — МАРІЯ ЗАВАДІВСЬКА з мужем Фердинандом
братова — НАДІЯ ЧУМА
Племінники і племінниці з родинами:
— ВСЕВОЛОД ЧУМА, ДАРІЯ ЛЕВИЦЬКА, ХРИСТИНА
— ҐРЕНДЖЕР, АЛЕКСАНДЕР ЧУМАК, ПАВЛО
— ЧУМАК, ОКСАНА ЛЕДУХОВСЬКА, РОМА ГОРБАЧ,
— СОФІЯ ДАЦИШИН
швагерка — ОЛЬГА ГАЄЦЬКА
— РОКСОЛЯНА і БОГДАН СІРІ з родиною.

Ближча і дальша родина в ЗСА, Канаді, Україні і Польщі.

Вічна йому пам'ять!

Замість квітів на свіжу могилу просимо складати пожертви на проєкт „Приятелі Дітей" при канадському фонді дітям Чорнобиля або на виховання питомців з України в Католицькій Семінарії в Стемфорді, Конн.Чеки Шан. жертводавців можна виписати на H.U. H.T.C.(„Help Us Help the Children") or The Diocese of Stamford, Conn.

ПОВІДОМЛЯЄМО

що заупокійна Служба Божа з Панахидою у сороковий день смерти

бл. п.
МИКОЛИ ЛЕБЕДЯ

відбудеться у суботу, 29-го серпня 1998 р. о год. 8:30 рано у церкві св. Юра в Ню Йорку, при сьомій вулиці,

крім цього, у цей же сам день, 29-го серпня, відбудуться Служби Божі у церквах:

св. Юра у Пітсбургу, Па., о год. 5:00 по полудні;
церкві свв. Кирила і Методія в Олібанті, Па., о год. 8:00 рано;
церкві св. Йосафата в Манстер, Індіяна, о год. 9:00 рано.

Громадська зустріч у пам'ять Миколи Лебедя відбудеться у неділю, 20-го вересня о год. 2:00 по пол. у залі НТШ при 63, Четверта авеню, між 9 і 10 вулицями в Ню Йорку.

ПРЕЗИДІЯ СЕРЕДОВИЩА УГВР

З великим жалем і болем у наших серцях повідомляємо наших рідних, приятелів і знайомих в Україні та діяспорі, що 9-го серпня, 1998 року, о год. 1-ій ранку, помер після довгої недуги, на 82-му році життя наш найдорожчий і незабутній МУЖ І БАТЬКО

св. п.
СЕМЕН СТАРІВ

Покійний народився у Вергунах, в Україні, Черкаської обл., де, як юнак, пережив великий Голодомор 1932-33 років, про який залишив книжку-спогад „Страта Голодом" (під псевдонімом Мирон Долот) англійською мовою, видану тут в ЗСА 1985 р.

Переживши на кількох фронтах жахіття воєн від 1939 до 1941 років, та німецький полон до 1945 р., жив як скиталець в Німеччині до виїзду до ЗСА в 1949 р.

В ЗСА став вчителем мов (української і російської) в Інституті мов Державної Оборони ЗСА, в Монтерії, Каліфорнія, де жив і працював від 1955 до 1986 років, до виходу на пенсію.

Крім успішної вчительської праці, та родинних обов'язків, він брав ввесь час дуже жваву участь в українському громадському житті, будучи в Німеччині і тут в ЗСА, як журналіст, письменник, промовець при різних нагодах і під час різних свят, коли його запрошували навіть і до американських товариств і клюбів.

ПОХОРОН відбувся в Монтерії на католицькому цвинтарі 13-го серпня 1998 р. Хай земля буде йому пером і вічна йому пам'ять!

У глибокому смутку:
дружина — ОЛЕКСАНДРА
дочки — ОЛЬГА і МАРІЯ
швагрова — ОЛЬГА БОЙКО з родиною
швагер — ВОЛОДИМИР БОЙКО з родиною

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями і знайомими, що 6-го серпня 1998 р. після тяжкої недуги відійшла у Божу вічність

св. п.
МАРІЯ ЮЗЕФОВИЧ

покійна народилася 28-го серпня 1914 р.в Дубні на Волині. Була видатною суспільною діячкою, головою Окружної Управи СУА і Сестрицтва Княгині Ольги в Чи-каго, Ілл.

Чин похорону відбувся в катедральному соборі св. князя Володимира в Чикаго, а похоронена на українському православному цвинтарі в Елмвуд Парк, Ілл.

Вічна їй пам'ять!

В глибокому смутку залишились:
син — ОЛЕГ САЦЮК з дружиною РОКСОЛЯНОЮ
невістка — ОЛЕНА САЦЮК
внуки — РОСТИСЛАВ і БОРИСЛАВ САЦЮКИ
— ДАНИЛО САЦЮК
правнучка — МІЯ-ЮЛІЯННА
пасерби — АЛЕКСАНДЕР ЮЗЕФОВИЧ
— ЛІЛЯ Ю. КЛАРИДЖ
свати — ЗИНОВІЯ і РОМАН ВІГУНИ
сваха — НАТАЛІЯ ГІКАВА

Замість квітів в пам'ять покійної родина просить складати пожертви на різні цілі в СУА або Стипендійний Фонд Головної Управи Православного Сестрицтва в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

П О Д Я К А

з волі Всевишнього відійшов від нас у вічність
26-го травня 1998 року в Рочестері, Н. Й.

бл. п.

ВАСИЛЬ СОХОЦЬКИЙ

Цією дорогою складаємо щиру подяку родині приятелям, знайомим і всім тим які своїми молитвами, участю у відправах віддали останню пошану покійному Василеви.

Щиро дякуємо о. монс. Іванові Сквілер парохови церкви св. Йосафата.

о. Володимирові Пісо за відправлення Служби Божої та Панахиди.

Щиро дякуємо родині і всім тим, які післали квіти.

Дякуємо за Служби Божі, які зложили: Іван Якимишин, Марія Сипливий, Дерол і Надя Кох, Софія і Люба Сохоцька, Марія і Йосиф Вдовичин, Володимир і Отіля Вдовичин, Марія Коликовска, Анна Васьків, Надія Санов, Братство св. Йосафата Відд. 217, Союз Українок Відд. 47, Олена Харамбура, Ґеня Дончевська, Анна Бойко, Тед Роман, Петро і Марія Лишчишин, Марія Фалат, Стефанія Телега, Ґеня Пелех, Стенлі Бедрій, Богдан і Люба Хома, Андрій і Лариса Харамбура, Михайло і Галина Левчик, родина Риндяк, Стефанія і Ліля Гудз.

Щиро дякуємо за пожертви в пам'ять покійного Василя на манастир в УНЕВІ.

	100	дол.	Анна Сохоцька;
	50		Софія і Люба Сохоцька;
по	25		родина Сипливий, Мирон і Ірина Руснак, Анастазія Стеречинська;
по	20		Дерол і Надя Кокс, Іванка Мартинец, Христина Ковч, Ростислав і Таня Шутер, Наталія Ґуран, Петро і Катерина Стадник, Катерина Щур, Стенлі Гуриш, Річард Гуриш;
по	15		Оля Ганушевська і Марія Джус;
по	10		Анна Чорнобиль, Люба Денчевська, Оля Жовнірович, Марія Лозинська, Галина Павлічко, Марія Грицеляк, Мирослав і Галя Тицькі, Лоті Конелі, Володимир і Мирослава Приймак, Катерина Лялюк, Катерина Панич, Ема Адамчук, Микола і Марія Лилак, Петро і Христина Дзуба, Ірина Семанюк, Стефан Чолач, Катерина Лялька, Марія і Йосиф Костів, Іван і Марія Крамарчук, Ірина Шмігель, Олена Довгалюк, Анастазія Лучанко, Стефан і Марія Сипняк;
	5		Тамара Гривняк.

Нехай Господь винагородить вас.

АННА СОХОЦЬКА з родиною.

П О Д Я К А

25-го березня 1998 р. несподівано відійшла у вічність наша
найдорожча СЕСТРА, ТЕТА і ШВАҐРОВА

СВ. П.

НАДІЯ ГРОБЕЛЬСЬКА

з дому ЛИСЯК

Висловлюємо сердечну подяку о. Патрикієві Пащакові, парохові УКЦеркви св. Юра в Ню Йорку за похоронні відправи і проповідь-прощання покійної, маєстрові Андрієві Добрянському за дякування і спів під час похоронних відправ.

Щиро дякуємо за прощальні слова: Оксані Муцькій під час Парастасу і Романові Процикові під час тризни в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Висловлюємо спеціяльну подяку всім, що з далека приїхали на похорон.

Окремо дякуємо Марії Данилів за переведення збірки на Український Культурний центр у Філядельфії.

О. мітратові, д-рові Іванові Біланичеві, парохові УКЦ Царя Христа у Філядельфії, дякуємо за відслуження заупокійної св. Літургії з Парастасом у 40-ий день смерти покійної, о. Романові Галязді та о. Святославові Шевчукові за поминальну Богослужбу під час літньої школи Львівської Богословської Академії в Карпатах.

Похоронному Заведенні Петра Яреми в Ню Йорку спасибіг за взірцеве переведення похорону.

Наша глибока подяка всім що склали пожертви замість квітів на могилу бл. п. Надії Гробельської.

<u>НА СВ. ЛІТУРГІЇ:</u>

Теорода Британ, Мирослава Данилишин, Ірена Литвин, Оксана Луцька, д-р Олек-сандер і Софія Сокалишин та сусіди з житлового будинку, бл. п. Надії Гробель-ської: Анн Келлі, Джон і Маргарет Магери.

<u>НА УКРАЇНСЬКУ КАТОЛИЦЬКУ ОСВІТНЮ ФУНДАЦІЮ — ЛЬВІВСЬКУ БОГОСЛОВСЬКУ АКАДЕМІЮ:</u>

по	150	дол.	Богдан Лисяк, д-р Анна Лисяк, д-р Роман і Лідія Процик;
	100		Богдан і Христина Турченюки;
	75		Отилія Жулінська
по	50		Ірена Литвин, Василь і Зиновія Никифоруки, Люба Процик, Степан і Марія Хемичі;
	40		Катерина Лехіцька;
по	30		Микола і Люба Галіви, д-р Михайло і Галина Паламарі;
по	25		Теодор і Єлисавета Боднар, Андрій і Лідія Закревські, Євстахія і Мотрія Мілянич;
по	20		Петро і Анастазія Шпинда, Марія Демків;
	10		Антон Мулик;

<u>НА УКРАЇНСЬКИЙ ОСВІТНЬО-КУЛЬТУРНИЙ ЦЕНТР У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ:</u>

по	50	Марія Данилів, Юрій Данилів, інж. Богдан Котис;
	30	Ірена Козак;
по	25	Ольга Гаєцька, Меліта Мартинович, Ярослав Мартинович;
	20	Теодора Кузьмович.

Ще раз щиро дякуємо всім, що разом з нами відпровадили нашу дорогу сестру, тету і шваґрову на вічний спочинок.

брат — БОГДАН ЛИСЯК
братаниці — АННА ЛИСЯК
— ЛІДІЯ ПРОЦИК з мужем РОМАНОМ
шваґрова — МАРІЯ ДАНИЛІВ

У ПЕРШУ ДУЖЕ СУМНУ І БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ
коли відійшов від нас у вічність незабутній і найдорожчий
МУЖ, ТАТО, ДІДО і ВУЙКО

бл. п.

ОМЕЛЯН КОМАРНИЦЬКИЙ

будуть відправлені 20-го серпня

Служби Божі

в таких церквах:

св. Івана Хрестителя, Синевидсько-Вижне, Львівська обл., Україна;
св. Параскевії, сколе, Львівська обл., Україна;
св. Духа, Акрон, Огайо;
св. Тройці, Сілвер Спрінг, Мериленд;
св. Володимира, Ґлен Спей, Ню Йорк.

Про пам'ять і молитви за душу покійного просять:

дружина — ІРЕНА і вся родина

ПОДЯКА

В сороковий день смерти нашого найдорожчого
БРАТА, СТРИЙКА і ШВАҐРА

бл. п.

д-ра ІВАНА ЛОЗИНСЬКОГО

повідомляємо

що відбудеться поминальне Боґослуження
в неділю 23-го серпня 1998 р. о год. 7:30 рано в церкві св. Юра в Ню Йорку, і в неділю 23-го серпня в церкві св. Духа в Честер, Па. та у вівторок 1-го вересня 1998 р. о год. 8:00 рано в церкві св. Івана Хрестителя в Ірвінгтоні, Н. Дж.

Складаємо щиросердечну подяку о. парохові Патрикові Пащакові за похоронні відправи та висловлені вдумливі спогади.

Також дякуємо маестру Андрієві Добрянському за збагачення відправ мистецьким співом.

Дякуємо знайомим, що брали участь у похоронних відправах та жертвували на Службі Божі: Т. і Г. Шевчук, Н. Пастушенко, М. Канівка, С. Петрик, С. Федик, Н. Лотоцька, Т. Гнатишин, К. Пенджола, А. і Д. Ластовецькі, Я. і Г. Оберишин, Б. Левицький, Р. Раєн, Ч. Мартіш, М. Ґейнор і Р. Банет.

Лариса Лозинська Кий

У ТРЕТЮ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ
відходу у вічність 10-го вересня 1995 року на 57-му році життя, нашого
найдорожчого СИНА, БАТЬКА, БРАТА, ДІДУСЯ

сл. п.

РОМАНА КАЩИНЦЯ

будуть відправлені

Заупокійні св. Літургії

10-го вересня 1998 р. в таких церквах

Непорочного Зачаття Пречистої Діви Марії, Колчестер, Конн.;
св. Андрія, Колчестер, Конн.;
оо. Василіян, Мандерей, Альберта, Канада;
св. Архистратига Михаїла, Монтреаль, Канада;
св. Покрови, Озон Парк, Н. Й.;
св. Йосафата, манастир Ґлен Ков, Н. Й.;
св. о. Николая, Аймайра, Гайтс, Н. Й.;
св. Димітрія Мученика, Торонто, Канада.

Дорогій сину Романе!

Три роки минуло
Як Тебе немаю
Лиш квіти пахучі
могилу вкривають
Ті квіти вертає Бог
Щороку Весною
І спогад про Тебе
Приносить з собою
Я прийду помолюсь
До могили припаду
Торкнусь пелюстків
І гірко заплачу.
В тих квітах
я бачу Тебе
У них Ти живий і жити будеш
І пам'ять про Те, дорогий сину
Романе, ніколи не забудесь.

Вічна йому пам'ять!

Родина просить згадати покійного Романа у своїх молитвах.

мама — ВІРА КАЩИНЕЦЬ з родиною

Хрещатик...

(Закінчення зі стор. 8)

сить часто можна почути неґативні відгуки, бо на реконструкцію потрібна неабияка сума — 32 мільйони долярів. Сім із них надають крамниці, які містяться на цій вулиці. Але серед населення я покищо не чула відвертих протестів. Дехто скаржиться на їзду центром міста, але ж усі розуміють, що це тимчасово, і незабаром наш рідний Хрещатик набуде европейського рівня. Усі кияни чекають того дня, коли з чисельних ям і вузеньких проходів вулиця перетвориться на гордість Києва. Можливо, для декого Хрещатик і виглядає провінційною вулицею, але для мене, киянки, він завжди буде дорогим і прекрасним.

Євгенія Руденко,
16 років, Київ

ПОДЯКА

З волі Всевишнього, 20-го серпня, 1997 р., по довгій недузі відійшов у вічність наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО і ДІДУСЬ

бл. п.

ОМЕЛЯН КОМАРНИЦЬКИЙ

Довголітній громадський діяч, член — основник української католицької парафії, голова Патріяльхального Товариства та почесний голова у Фініксі, Арізона, проживши 82 роки.

Ми невимовно вдячні о. Тарасові Лончині, парохові церкви св. Тройці у Сильвер Спрінг, Меріленд за відправлення Панахиди, Служби Божої та всіх похоронних відправ на цвинтарі у Фініксі, Аріз.

Дякуємо о. діяконові Евгенові Василині за участь в похоронних відправах, П. Заліцькому дякуємо за співи.

Ми вдячні нашим приятелям, які під час невимовно тяжких хвилин життя піддержували нас усно, телефонічно і листовно.

Дякуємо всім за пожертви на Служби Божі, квіти чи благородну ціль.

НА СЛУЖБИ БОЖІ

Фостяк Богдан і Володимира, Джіюнтолі родина, Книш Михайлина, інж. Заяць Роман і Галина, Комарницький Ярослав, Кутковські Роман і Наталка, Стрілецька Ярослава, Чорненькі Володимир і Марія, Яворівські Яків і Дарія, Комарницькі Дмитро і Ярослава.

КВІТИ ПРИСЛАЛИ

Куровицькі Ярослав і Ірена, Укр. Фундація „Україна-ЗСА", Комарницький Богдан і Зоня, Зелес Ричард і Христя, Стрілецький Володимир і Ярослава, інж. Заяць Ро-ман і Галина, д-р Сміт Ерл і Джейн, Ґолситайн Дженіс, Шлікс, д-р Джейміз і Тері Джоргенсе, д-р Коді Лео і Леся.

ЗБІРКА НА БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД ПАРАФІЇ СВ. ТРОЙЦІ У СИЛЬВЕР СПРІНҐ МД В ПАМ'ЯТЬ ОМЕЛЯНА КОМАРНИЦЬКОГО

по	100	дол.	Наталка і Ігор Ґавдяк, Таня і Володимир Демчук, Оксана і Василь Лев, Наталя і Мозест Захарченко;
	75		Ірена і Валеріян Костик;
	50		Мирося і Богдан Футей;
по	25		о. Тарас і Ляля Лончина, Анна Ґавдяк, Марта і Ігор Процінський, Тереса і Константин Бень;
	20		Тетяна Ставнича.
	645		

В ПАМ'ЯТЬ ОМЕЛЯНА КОМАРНИЦЬКОГО ЗЛОЖИЛИ НА ПАТРІЯРШИЙ ФОНД

по	300	д-р Комарницький Орест і Оксана, Макконел Роберт і Надя;
	250	Салук Адріян і Христя;
по	100	інж. Заяць Роман і Галина, Куровицькі Ірена і Ярослав, д-р Гам Джордж і Джейн, д-р Дулин Мирон і Ліля, д-р Форніер Доналд і Ненсі;
	75	д-р Ґолден Трейсі;
по	50	Броніцькі Михайло і Любов, д-р Ґонзалес Гектор і Пеґі, Комарницький Роман, Бойко Петро і Христина, д-р Камбел Бил, Комарницький Володимир, Амабіска Францес, Трулсон Нора і Юрген, д-р Мартин Патрик, Шанаган Роберт, д-р Кейн Роберт;
	30	Белей Ірена;
по	25	д-р Джоргенсен Джеймз і Тері, Зеленка Марія і Андрій, Луцишин Мирон і Тереса, Ґефрик Стуарт і Маріон, Яворівські Дарія і Яків, Мицик Ірена, Ґуерреро Френк і Арлін, Соневицька Христя;
	10	Дума Наталія.
	2,215	

НА БОГОСЛОВСЬКУ АКАДЕМІЮ В ІМЕНІ О. БУТРИНСЬКОГО У ЛЬВОВІ В ПАМ'ЯТЬ ОМЕЛЯНА КОМАРНИЦЬКОГО ФІНІКС, АРІЗ.

250	інж. Заяць Роман і Галина;
150	Ірина Комарницька у пам'ять дорогого й незабутнього мужа Омеляна Комарницького (на висилку журналу до Києва і Львівської області);
100	Дарія Кузик;
50	Роман і Галя Заяць
300	

НА ВИДАВНИЧИЙ ФОНД ЖУРНАЛУ „НАШ ГОЛОС"

50	Ірена Комарницька.

Все разом зібрано 3.460

Щиро дякуємо за пожертви!

Хай Всевишній винагородить сторицею вас усіх за молитви увагу і щедрі пожертви

ІРИНА КОМАРНИЦЬКА з дітьми, внуками і родиною

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
нашої дорогої МАМИ, БАБЦІ та ТЕЩІ

СВ. П.

МАРТИ ЛЮДКЕВИЧ

з дому Худек

Просимо наших друзів, приятелів та знайомих про дальшу пам'ять про неї та молитви за упокій її душі.

доньки — РОМАНА та МАРТА з мужами
внуки
та ближча і дальша родина.

УКРАЇНСЬКІ ПРАЦІВНИКИ ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ ДІТЕЙ І МОЛОДІ
повідомляють зі смутком та жалем
про відхід у вічність
своєї дійсної членки та довголітньої
членки Управи УПЛДМ
ПИСЬМЕННИЦІ, ПЕДАГОГА, НАУКОВЦЯ

СВ. П.

д-р ОЛЕКСАНДРИ ЯВОРСЬКОЇ-КОПАЧ

(1913–1998)

Авторки численних нарисів та оповідань для дітей та молоді, головно з історії України та української культури, численних наукових праць з ділянки мовознавства, літератури, культури й історії України, основниці та довголітньої дирекnear Курсів Українознавства ім. Г. Сковороди в Торонто, дійсного й почесного члена та члена Управи Наукового Товариства ім. Т. Шевченка, людини віри, краси й невсипущої праці.

УПЛДМ клонить голову перед її світлою пам'яттю та висловлює якнайщиріші співчуття опечаленій родині і всім, кому покійна була другом, учителем та прикладом! Хай стане її уділом вічна батьківщина на небі і вічна пам'ять між українськими людьми!

Українські Працівники Літератури для Дітей і Молоді
Торонто, Канада, липень 1998 р.

Ділимося сумною вісткою, що у четвер 23-го липня 1998 року на 87 році життя відійшов у вічність наш дорогий БАТЬКО, ДІДО і БРАТ

СВ. П.

МИРОСЛАВ РОГОВСЬКИЙ

Покійний відійшов у вічність в Гінсдейл-Ілліной (передмістя Чикаго).

ПОХОРОН відбувся у вівторок 28-го липня з церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку Н. Дж., а тіло відправлено на вічний спокій на цвинтар Голливуд Меморіял в Юніон Н. Дж.

Покійний залишив в глибокому смутку:

сина — НЕСТОРА з дружиною ТОБІ
внука — ДАНИЛА
сестру — МАРТУ СТРІЛЕЦЬКУ
братів — КАРПА і БОГДАНА
та ближчу і дальшу родину в ЗСА, Канаді, Україні і Румунії.

Вічна йому пам'ять!

Рівночасно родина покійного щиро дякує всім приятелям за вислови глибокого співчуття, а особливу подяку родина складає таким священикам і організаціям:

о. Миколі Боднарчукові за щирі молитви та відслуження Парастасу і Панахиди в каплиці похоронного заведення Конгліанезе в Бурр Рідж—Іллиной;

о. Леонідові Малкові за відслуження Панахиди, св. Літургії і за всі похоронні відправи і молитви;

Михайлові Стащишинові за гарні і набожні співи під час похоронних відправ;

Володимирові Процикові, що від ОДВУ висловив зворушливі прощальні слова і подав короткий нарис життя покійного;

Осипові Трушові і Миколі Григоровичеві за їхні щирі прощальні слова;

Організації Вояків України, якої члени з прапорами віддали покійному останній почесний салют;

також родина дякує за вислови співчуття таким організаціям, в яких покійний був активним членом, а саме ОУН, ОДВУ, ЦОБУА, УВФ, УВУ і ОБПУВ.

Нехай американська земля буде українському серці Мирослава легким пером.

Помічна рука...

(Закінчення зі стор. 16)

Чорнобиля. Ним є д-р Олег Слупчинський, який скромно розповідає про свої поїздки до Києва, де не лише оперував дітей, що мають рака щитової залози, але допоміг знайти відповідні фонди на хірургічне устаткування отоляринголoгічної клініки в Києві та спровадженням до Ню Йорку двох дівчаток на складні операції, які тут зміг здійснити.

Саме такими самаритянськими ділами розпочинає молодий хірург тепер свою лікарську практику в Ню Йорку, і треба подивляти, що він не поставив на першому місці свою особисту кар'єру (як багато інших), а таки загальнонаціональне добро, яким є здоров'я українських дітей.

Але життя мусить іти своїм шляхом, і д-р О. Слупчинський, після семилітньої спеціялізації в хірургії різних частин голови, вкінці відкрив практику в Ню Йорку, в серці „українського Ню Йорку" при 7-ій вулиці, і ще одну — на 74-ій вулиці. Ми ведемо розмову на тему розвитку медичної технології в останніх роках, про косметичну хірургію, яка кожну жінку цікавить, і про те, як це сталося, що його так захопила медицина, а зокрема хірургія. Щоправда, перед початком медичних студій д-р О. Слупчинський навчався якийсь час у Духовній Семінарії в Римі, але, запевняє мене, — медицина була завжди для нього на першому місці. А може, лікування тіла і душі ідуть у парі?

Я порушую при нашій розмові проблеми сьогоднішньої, дуже зрізничкованої спеціялізації лікарів, а при тому — їхнього дещо „механічного" підходу до пацієнтів, що дається тепер відчути, але д-р О. Слупчинський уважає, що дуже важливим є передати пацієнтові свої почуття і зрозуміти настрій пацієнта у відношенні до лікаря. Він особливо розчулено розповідає про свої враження із лікування і розмов з малими пацієнтами у Києві. Зовсім скромно згадує він при тому, що був окремо нагороджений за свою помічну руку у врятуванні хворих дітей в Україні. А про це, що завдяки його заходам можна було тут лікувати двоє дітей та запросити на конференцію лікарів з України, зокрема голову хірургічного відділу д-ра Ігора Комісаренка та його трьох співробітників, то навіть вже і не згадує, а відкликається до „Українського Тижневика", в якому був репортаж на цю тему.

Тепер, після довгих років вишколу, молодий хірург зачинає практику, а ми дістаємо лікаря зі справжнім покликанням.